

V ý r o č n í z p r á v a

Státního památkového ústavu
v Ostravě 2002

SEZNAM ZAMĚSTNANCŮ STÁTNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU V OSTRAVĚ
(včetně přehledu pracovišť) k 31. prosinci 2002

Oddělení	Pracovní zařazení	Telefon
► Útvar ředitele:		
Gwuzd Jiří, ing. arch., CSc.	ředitel	596 133 481/203
Kovalský Ladislav, Mgr.	vedoucí útvaru ředitele, právník	596 133 481/236
Juřena Eduard	správce vozového parku	596 231 160
Kulová Jana	referentka	596 133 481/221
Mandula Petr, Ing.	správce sítě	596 133 481/208
Purkyňová Jana	ediční a publikační činnost, vnitropodniková kontrola	596 231 160
Svrchokrylová Milena	personalistka, mzdová účetní	596 133 481/235
Vodová Jarmila	účetní	596 133 481/233
Vymětalová Martina, Mgr.	ediční a publikační činnost	596 133 481/237
► Útvar památkové péče:		
Jurašková Markéta, Mgr.	památkář – okres N. Jičín, Ostrava	596 133 481/216
Kaniová Petra, Mgr.	památkář – okres Opava	553 714 441
Koudelová Jana, Mgr.	památkář – okres F-Místek, N. Jičín	596 133 481 234
Krčmář Igor, ing. arch.	památkář – okres Karviná	596 133 481/230
Lišková Silvie, Mgr.	památkář – okres Opava, Ostrava	596 133 481/234
Niklová Maria, Ing.	památkář – okres Ostrava, statika	596 133 481/218
Paclová Hana, ing. arch.	památkář – okres Ostrava	596 133 481/219
Pangerová Šárka, ing. arch.	památkář – okres Frýdek-Místek	596 133 481/229
Pavelková Hana, Mgr.	památkář – okres Bruntál, Opava	553 714 441
Pflegrová Michaela, Mgr.	památkář – okres Bruntál	553 714 441
Halamičková Věra, ing. arch.	památkář – okres Vsetín	571 625 349
Bartošová Marie, ing. arch.	památkář – lidová architektura	596 133 481/216
Bínová Fidrichová Šárka, Mgr.	památkář – restaurování	596 133 481/230
Halamičková Alena, Ing.	památkář – hist. parky a zahrady	596 133 481/246
Novosad Jaroslav, ing. arch.	památkář – urbanista	571 627 130
Greiplová Zdeňka	památkář – dokumentátorka	553 714 441
► Útvar specialistů:		
Matěj Miloš, Doc. PhDr. ing. arch. Ph.D. et Ph.D.	vedoucí útvaru	596 231 067
Borovcová Alena, Bc.	památkář – technické památky	596 231 067
Kynclová Jana, Ing.	památkář – technické památky	596 231 067
Libor Tělařík, Bc.	památkář – technické památky	596 231 067
► Útvar evidence, dokumentace a průzkumů:		
Goryczková Naděžda, ing. arch.	vedoucí útvaru	596 133 481/232
Augustínková Lucie, Mgr.	stavebně historické průzkumy	596 133 481/248
Grůza Antonín, PhDr.	stavebně historické průzkumy	596 133 481/248
Kouřilová Danuška, PhDr.	stavebně historické průzkumy	553 714 441
Čočková Gabriela	fotografka	596 133 481/215
Jančarová Markéta, Mgr.	památkář – reidentifikace	596 133 481/220
Janotová Šárka, Bc.	památkář – dokumentátorka	596 133 481/214
Jakůbková Hana, Mgr.	památkář – dokumentátorka	596 133 481/215
Koubová Marta, Mgr.	památkář – movité památky, ISO	596 133 481/247

Oddělení	Pracovní zařazení	Telefon
► Správa Státního zámku Raduň:		
Kolářová Eva, PhDr.	správce objektu	553 796 119
Bradávka Petr	noční vrátný	553 796 203
Iļevská Alena	konzervátorka	553 796 203
Kajnar Jaroslav	domovník – údržbář	553 796 203
Kaluschová Hana	uklízečka	553 796 203
Leváková Hana	denní vrátná – pokladní	553 796 203
Majičková Vladimíra	denní vrátná – pokladní	553 796 203
Melecký Jaroslav	noční vrátný	553 796 203
Říčný František	noční vrátný	553 796 203
Šafránek Jan	zemědělský dělník	553 796 203
Warzelová Alena	průvodce	553 796 203
Zbořilová Drahuse, PhDr.	dokumentátorka	553 796 203
Žiga Daniel	zemědělský dělník	553 796 203

PŘEHLED PRACOVÍŠŤ ÚSTAVU

- **Ostrava – Přívoz**, Korejská 12, PSČ 702 00 - útvary ředitele, památkové péče, evidence, dokumentace a průzkumů
tel.: 596 133 481, tel./fax: 596 133 128
e-mail: pamatky-ostrava@volny.cz, www.ostrava.pamatky.cz
- **NKP Důl Michal**, Čs. armády 95/413, PSČ 715 01 Ostrava - Michálkovice - útvary ředitele a specialistů, správa NKP Dolu Michal
tel.: 596 231 160, tel./fax: 596 231 067, e-mail: pamatky@volny.cz
- **Bruntál, Zámek v Bruntále**,
Zámecké náměstí 5, PSČ 792 11 - pracoviště útvaru evidence, dokumentace a průzkumů
tel.: 554 718 266, e-mail: pamatkybr@volny.cz
- **Opava**, Holasická 12, PSČ 746 01 - detašované pracoviště útvaru památkové péče
tel.: 553 714 441, fax: 553 616 405, e-mail: opava-pamatky@volny.cz
- **Opava**, Bezručovo náměstí 1, PSČ 746 01 - detašované pracoviště útvaru archeologie
tel./fax: 553 715 485, e-mail: puo@cmail.cz
- **Opava**, Masarykova 39, PSČ 746 01 - odloučené pracoviště detašovaného pracoviště útvaru archeologie, tel.: 553 628 045, e-mail: spu.minorit@tiscali.cz
- **Rožnov pod Radhoštěm**, Palackého 484, PSČ 756 61 - útvar památkové péče
tel.: 571 627 130, fax: 571 625 349, e-mail: pamatky-roznov@volny.cz
- **Správa státního zámku Hradec nad Moravicí**, Městečko 2, 747 41 Hradec nad Moravicí
tel.: 553 784 074, 553 783 915, fax: 553 783 485, e-mail: zamek.hradec@iol.cz
- **Správa státního zámku Raduň**, Zámecká 67, 747 61 Raduň
tel.: 553 796 203, tel./fax: 553 796 119, e-mail: zamek.radun@cmail.cz

PLNĚNÍ HLAVNÍCH ÚKOLŮ ZADANÝCH ZŘIZOVATELEM

Památkový ústav převzal do své správy dva státní zámky v regionu – zámky v Hradci nad Moravicí a Raduň. Oba objekty byly začleněny do systému prezentace památkových objektů, s nimiž je ústav příslušný hospodařit a k 1. dubnu 2002 byly zpřístupněny veřejnosti.

Pracovníci útvaru evidence, dokumentace a průzkumů uspořádali v září 2002 za finanční podpory primátora města Ostravy mezinárodní konferenci k poznání a způsobům památkové ochrany tradicionalistické architektury z 20. století, zejména z období tzv. socialistického realismu pod názvem „Poválečná totalitní architektura a otázky její památkové ochrany“. Součástí akce byla také výstava „Architektura 50. let na Ostravsku“, jejíž vernisáž se konala 14. 8. 2002.

V průběhu celého roku došlo ke zvýšenému památkovému dohledu nad obnovou kulturních památek subvencovanou v rámci památkových programů Ministerstva kultury ČR a ke koordinaci a přípravě alokace finančních příspěvků poskytovaných v těchto programech.

Pokračovaly práce na zpracování plánů zásad památkové ochrany 1. části MPZ Opava a 2. části MPZ Ostrava.

Byla zpracována zpráva o činnosti organizace včetně rozboru hospodaření organizace a také sborník odborných příspěvků a to tištěnou i elektronickou formou na webových stránkách organizace.

Dne 18., 21. a 22. dubna proběhly na všech objektech ve správě památkového ústavu oslavy Mezinárodního dne památek a historických sídel. Vstup byl návštěvníkům poskytnut zdarma. Stejně tomu bylo dne 14. a 15. září při oslavách Dnů evropského dědictví. Na Dole Michal byl program oživen jízdou historického trolejbusu k areálu dolu a doprovodnými výstavami. Na zámku Raduň byla návštěvníkům umožněna prohlídka staveniště oranžerie a zájemci byli seznamováni s plánem její celkové památkové obnovy.

Okresní dny památek proběhly na okresech Bruntál, Karviná a Opava. V porovnání s uplynulými léty byla účast nadprůměrná. Zájem projevily především obce pověřené výkonem v oblasti památkové péče od příštího roku. Okresy Frýdek – Místek, Nový Jičín, Ostrava a Vsetín nabídku uspořádání dnů památek odmítly.

Bylo provedeno vyhodnocení projektů pro udělení Ceny za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace MPR a MPZ. Za region vybrané město Nový Jičín obdrželo v celostátním kole titul Historické město roku.

Byla provedena reidentifikace nemovitých kulturních památek okresu Opava, zjištěním aktuálního stavu památek, jejich identifikací v terénu a zákresy do snímků katastrálních map.

Dne 18. a 19. 9. proběhla mezinárodní konference s názvem „Poválečná totalitní architektura a otázky její památkové ochrany“. Účastníci konference mohli zhlédnout doprovodnou výstavu „Architektura 50. let na Ostravsku“ a zúčastnit se jednodenní exkurze po památkách sorely v nejbližším okolí Ostravy.

Aktivně jsme spolupracovali při přípravě instalací na instalovaných objektech. Na základě archivních průzkumů se připravuje nová expozici zámku Kunín, dále expozice zámku Linhartovy a buduje se zámecké a muzejní expozice v zámku Velké Hoštice. Kde není možné vrácení původního mobiliáře, je snahou jeho nahrazení zápůjčkami z jiných objektů nebo koupěmi analogických předmětů.

VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ V ROCE 2002

Finanční hospodaření SPÚ probíhalo v souladu s platnými předpisy a schváleným rozpočtem na rok 2002.

Vyhodnocení rozpočtu a skutečnosti roku 2002 včetně účelových dotací:

a) náklady

	Původní rozpočet	Poslední úprava rozpočtu	Skutečnost hlavní činnost	Hospodářská činnost
Náklady celkem	45.516	50.183	49.437	478
Materiál	2.414	2.928	3.305	15
Energie	1.695	2.108	1.783	16
Zboží	403	501	3	354
Opravy a údržba	12.000	12.468	12.759	0
Cestovné	487	813	621	0
Náklady na reprezentaci	74	60	51	0
Ostatní služby	4.752	6.668	6.559	0
Mzdové náklady	15.310	14.961	14.833	59
z toho:				
platy zaměstnanců	14.250	13.780	13.929	53
OON	1.060	1.091	904	6
zákonné soc. pojištění	5.359	4.914	4.907	19
zákonné soc. náklady	285	285	280	0
ostatní soc. náklady	0	0	760	0
daně a poplatky	28	27	30	0
pokuty a penále	0	0	7	0
jiné ostatní náklady	855	1.932	1.079	0
odpisy	1.854	2.518	2.460	15

b) výnosy

Výnosy celkem	45.516	50.183	54.206	501
Tržby ze služeb	3.100	4.138	4.901	40
Tržby za zboží	455	455	6	461
Úroky	0	0	24	0
Zúčtování fondů	0	0	3.759	0
Jiné výnosy	386	386	200	0
Tržby z prodeje HM	0	0	112	0
Provozní dotace	41.575	45.204	45.204	0
Hospodářský výsledek	0	0	4.769	23

ÚTVAR PAMÁTKOVÉ PÉČE

Obdobně jako v uplynulých letech byla činnost útvaru zaměřena především na odbornou výpomoc výkonným orgánům státní památkové péče vyplývající ze zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Vedle památkářů – garantů okresů sdružuje útvár jednotlivé specialisty na restaurování, statiku, historickou zeleň a lidovou architekturu s odbornou působností na území celého Moravskoslezského kraje a části kraje Zlínského (okres Vsetín).

S účinností od 1. 1. 2002 byla nově ustanovena funkce specialisty na historický urbanismus, jehož úkolem je metodicky řídit, koordinovat, dohlížet a odbornými znalostmi přispívat k obnově historických jader měst s plošnou ochranou. V součinnosti s guaranty okresů zajišťuje specialista – urbanista zpracování plánů zásad památkové ochrany vybraných historických jader měst a ve spolupráci s ministerstvem pro místní rozvoj vyhodnocení soutěže Ceny za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace městských památkových rezervací a zón za rok 2001. Pořadí přihlášených měst dle daných kritérií bylo předáno MK ČR. Absolutní vítězství Nového Jičína je úspěchem města i odborného památkového dohledu.

V rámci úkolů daných zřizovatelem, MK ČR, byl dopracován Plán zásad památkové ochrany městské památkové zóny Ostrava a I. etapa Plánu zásad památkové ochrany městské památkové zóny Opava.

Vedle běžné odborné praxe se pracovníci útvaru podílejí i na zajišťování institucionálních výzkumných úkolů financovaných MK ČR. V roce 2002 pokračovalo plošné vyhodnocení památkového území navrhované MPZ Poruba a ochranného pásma sorely v Havířově. Jejich dokončení se předpokládá v roce 2003. Ve spolupráci s útvarem evidence, dokumentace a průzkumů byl připraven projekt mezinárodní konference, věnované problematice památkové ochrany architektury totalitních režimů pod názvem „Poválečná totalitní architektura a otázky její památkové ochrany“ s doprovodnou výstavou „Architektura 50. let na Ostravsku“.

V průběhu roku zorganizoval útvár Dny památek na okresech Bruntál, Opava a Karviná, které se nesly ve znamení završení dlouholeté spolupráce v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů. Tato skutečnost se stala i důvodem odmítnutí nabídky na uspořádání okresních dnů v ostatních okresech regionu (Nový Jičín, Frýdek – Místek, Ostrava a Vsetín). Oficiální rozloučení s okresními úřady a seznámení s novými pověřenými obcemi proběhlo v závěru roku na neformálním setkání uspořádaném památkovým ústavem v Hradci nad Moravicí. Pracovníci útvaru památkové péče se zde představili svým novým partnerům a v odborných příspěvcích se pokusili zástupcům pověřených obcí přiblížit problematiku památkové péče a úspěšné realizace památkové obnovy na území působnosti Státního památkového ústavu v Ostravě.

Přehled nejvýznamnějších akcí památkové obnovy nemovitých i movitých kulturních památek, regenerace městských památkových rezervací, zón a ochranných pásem dozorovaných pracovníky útvaru památkové péče Státního památkového ústavu v Ostravě včetně další profesní činnosti je součástí přehledu práce na jednotlivých okresech.

Malá Morávka, čp. 113, celková rekonstrukce objektu
(foto: archiv SPU v Ostravě).

Nejvýznamnější akcí roku 2002 je bezesporu završení několikaleté obnovy a dnes veřejnosti zpřístupnění tzv. Schindlerovy stodoly v centru obce. Jedná se o architektonicky výjimečnou celodřevěnou hospodářskou stavbu s lamelovou střechou, která bude sloužit jako víceúčelové kulturní zařízení. Z památkového hlediska je daleko méně úspěšnou akcí obnova chalupy čp. 155, kde došlo k celkové výměně krovu a roubení. Obnova a zachování staletých dřevěných konstrukcí patří mezi nejčastěji řešenou problematiku, stejně jako zajištění budov. Statické poruchy se nejčastěji projevují na kostelech, které díky dlouhodobé neúdržbě jsou často v celkovém havarijním stavu. Při jejich záchraně je nezbytné v první řadě objekt staticky stabilizovat a zamezit zatékání. Velikost těchto staveb je přímo úměrná výšce vynaložených financí na obnovu. V roce 2002 probíhaly tyto akce:

V kostele sv. archanděla Michaela v Dětríchovicích probíhá již druhým rokem úspěšná záchrana, a to za přispění státu, místních občanů, obce, církve i dalších jednotlivců. Vzhledem k velmi vážným statickým problémům započala záchrana kostela sv. Michaela ve Vrbně pod Pradědem a fary v Malé Morávce. Pokračovaly i několikaleté práce v kostele Neposkvrněného Početí Panny Marie ve Starém Městě u Bruntálu, kde kromě unikátních maleb došlo i k zajímavým archeologickým nálezům, stejně jako v Krnově – Kostelci. Další významnou sakrální stavbou, tentokrát v majetku obce, je dřevěná barokní kaple sv. Huberta v Karlově Studánce, kde proběhly udržovací práce. Byly provedeny i základní záchranné práce (zakrytí dřev ve střeše) na dlouhodobě devastovaném kostele sv. Jiří v Pelhřimovech. Na zmiňovaných objektech se daří spolupracovat se všemi zainteresovanými, avšak i zde máme nevydařené akce, jako je např. demolice evangelického kostela v Křišťanovicích, který sice nebyl kulturní památkou, ale byl významný především z urbanistického hlediska.

Mezi nejvýznamnější památky oblasti patří zámek v Bruntále a hrad Sovinec, oba spravuje Muzeum v Bruntále. Zámek se stal díky svému významu národní kulturní památkou, a proto nad obnovou dohlíží pracovníci Krajského úřadu v Ostravě a Státního ústavu památkové péče v Praze. Zde se kromě nutné údržby zámku a zahrady připravuje předláždění nádvoří a kanalizace.

Staré Město u Bruntálu, kostel Neposkvrněného početí Panny Marie, odkryté gotické malby v interiéru sakristie (foto: Michaela Pflugrová).

náhonu) proběhla projektová příprava na řadu akcí dalších, připravovaných pro rok 2003.

V okrese probíhá také množství restaurátorských akcí. Jedná se především o kamenné plastiky (v Rýžovišti, Huzové, Staré Vsi u Rýmařova, Moravském Berouně), kovové plastiky, ale i nástěnné malby (ve Starém Městě u Bruntálu, v Krnově – minoritský kostel Narození Panny Marie, Krnov - Kostelec – kostel sv. Benedikta, Krnov – kostel sv. Martina) a množství mobiliárních kusů (obrazy, rámy, lavice, nábytek).

Při terénní práci získáváme mnoho poznatků z historického a kulturního dění v oblasti, tyto objevy se daří podchycovat a vyplňovat tak tzv. bílá místa naší minulosti. Mnohé objekty jsou pak často navrženy na prohlášení za kulturní památky, pro některé (Krnov) se připravuje památkový rozbor na úrovni plánů ochrany rezervací a zón.

S velkými nadějemi očekáváme zahájení předláždění center Bruntálu a Horního Benešova, které se v minulých letech připravovaly projekčně (u Horního Benešova ještě není projekt dokončen) a které povedou ke zkvalitnění prostředí obou měst. Součástí těchto akcí bude i archeologický průzkum.

Mnoho času a úsilí zabere příprava, výběr a sledování akcí z programů Ministerstva kultury ČR. Zařazením do programů lze získávat i dlouhodobě finance a řešit tak havarijní stav objektů.

Každoročně probíhal tzv. Den památek, mající za úkol seznámení s aktivitami památkové péče v určité oblasti, který byl zároveň rozloučením se s plodnou a hodnotnou spoluprací s okresním úřadem. Při obnově kulturních památek je nutno zainteresovat co nejširší základnu od odborníků mnoha oborů přes veřejnost, starosty měst a obcí, neboť pouze tak je možné získávat co nejpřesnější podklady a informace k dané stavbě či problematice a dovést obnovu do zdárného konce.

Mgr. Michaela Pflugrová
samostatný odborný pracovník útvaru památkové péče

MPZ Místek, náměstí Svobody po rekonstrukci, květen 2002
(foto: Šárka Pangerová).

a pokračuje rekonstrukce předsálí a Zlatého salonku. Byl zde proveden restaurátorský průzkum, při kterém byly nalezeny renesanční malby. Mimo MPZ probíhají práce na obnově dvou kulturních památek na Slezské ulici – barokního hostince čp. 1079 a secesní vily čp. 763. V MPZ Brušperk byla opravena fasáda domu čp. 12 na Komenského náměstí a rekonstrukce dvorního traktu domu čp. 22 – městský úřad. Na Hukvaldech probíhají práce na obnově kulturní památky – rodného domu L. Janáčka. Byla provedena rekonstrukce krovu, oprava a nátěr fasády.

Za finančního přispění z Havarijního fondu byla realizována záchrana dřevěného fojtství v Mostech u Jablunkova napadeného dřevomorkou. Na základě mykologického průzkumu a následné studie byly provedeny vhodné sanační práce na záchranu této lidové architektury.

Po statickém zajištění zámku v Horních Tošanovicích bylo provedeno nové oplocení.

Za přispění okresního úřadu proběhlo hodně restaurátorských prací a z programu restaurování byly v kostele sv. Jošta ve Frýdku zrestaurovány oltáře a v kostele sv. Jana a Pavla v Místku svatostánek.

Za značné finanční podpory okresního úřadu bylo započato se statickým zabezpečením a obnovou střechy městského domu čp. 52, jednoho z nejstarších domů na Zámeckém náměstí ve Frýdku, který je cenným dokladem původní zástavby města. Majitel nechal památku vědomě chátrat a usiloval o její demolici za účelem postavení nového objektu na atraktivním místě v centru MPZ v těsné blízkosti zámku.

Odborně a za dohledu pracovníků památkové péče byly ošetřeny dřeviny v zámeckém parku v Šenově, zámeckém parku v Horních Tošanovicích a pokračovalo se v obnově parku v plicním sanatoriu v Jablunkově – byly zde financovány náročné pěstební záahy, terénní úpravy a rozsáhlé dosadby. Intenzivní údržba je věnována zámeckému parku v Hukvaldech.

V tomto roce byla projednávána územně plánovací dokumentace 12 obcí v okrese Frydek-Místek.

ing. arch. Šárka Pangerová
samostatný odborný pracovník útvaru památkové péče

Orlová – Město, Staré nám. čp. 91, stav objektu po celkové rekonstrukci v roce 2002
(foto: Petra Kaniová).

V ochranném památkovém pásmu Havířov byla realizována kvalitní oprava Kulturního domu Petra Bezruče kontinuálně probíhající od roku 2001, kdy byl upraven exteriér včetně nových břizolitových omítek. Letos se stavební činnost plně soustředila na interiér a přilehlé okolí s terénními úpravami, dosadbou zeleně a výměnou nevyhovujícího městského mobiliáře. Zásadní rekonstrukce zpevněných ploch se však udála v centrální části města – na náměstí Republiky s přilehlou ulicí Dělnickou a Národní třídou, kdy byly upravovány nevyhovující živící pokryté pochůzí plochy, včetně generální opravy stávajících inženýrských sítí a rozmístěn inovovaný městský mobiliář.

Za zdařilou rehabilitaci původního architektonického výrazu se dá označit provedení kopie původního, pouze na historických fotografiích dochovaného vstupního portálu budovy Městského úřadu v Bohumíně spojené s utilitární úpravou pro bezbariérový přístup. Citlivé umístění výtahu do přilehlých kancelářských prostor dovolilo zachovat cenný nástupní schodišťový prostor a odstranit druhotné nevhodné úpravy z 80. let minulého století – cizorodě působící mramorový obklad, zúžení schodiště, neumělá malířská výzdoba v novogoticky pojednaném vstupním interiéru.

Mimo výčet postupně obnovovaných objektů v rámci jednotlivých plošně chráněných území je nutné i nadále konstatovat stále tristní stav rozsáhlého hodnotného zámekového areálu v Rychvaldě, Chotěbuzi i objektu bývalé správní budovy zámku v Dolní Lutyni, kde se vlivem dlouhodobé nečinnosti vlastníků, neprováděním základních udržovacích prací bez náznaku možnosti nového využití značně snižuje možnost kvalitní a oprávněné obnovy těchto architektonicky cenných komplexů.

Mgr. Petra Kaniová
samostatný odborný pracovník útvaru památkové péče

Zámek v Klimkovicích před opravou fasády
(foto: archiv SPÚ v Ostravě).

Zámek v Klimkovicích po opravě fasády
(foto: Markéta Jurašková).

V Klimkovicích pokračovala oprava fasády zámku. Oprava spočívala v odstranění nevhodné cementové omítky, která byla nahrazena hladkou štukovou omítkou, sledující nerovnosti historického zdiva. Bylo provedeno odvodnění objektu a okapní chodník z přírodního kamene.

Mgr. Markéta Jurašková
samostatný odborný pracovník útvaru památkové péče

nutné odstranit všechny příčiny zavlhání zdiva. Pravděpodobně jde o stav zaviněný dlouhodobou neúdržbou objektu, poruchami kanalizace, absencí kvalitního odvodu dešťových vod, ale i např. nevhodnou úpravou bezprostředního okolí stavby, čímž se myslí zejména lité asfaltové chodníky.

Na Hatschkově vile na Jaselské ulici č. 16, proběhla v letních měsících celková rekonstrukce fasády, při níž byly obnoveny částečně zdegradované štukové prvky a vile byla navracena její původní barevnost, která byla zjištěna na základě podrobného průzkumu fasádních omítek. Kvůli nedostatku financí nemohlo být realizováno očištění ostění z umělého kamene se schodištěm terasy vedoucí z haly na zahradu.

V areálu Slezské státní nemocnice u pavilonu E bylo nutné přistoupit k přístavbě výtahu, a to z provozních důvodů. Vzhledem k minimálním možnostem umístit výtahovou šachtu do vnitřní dispozice pavilonu se ukázala jako nejschůdnější a nejméně degradující přístavba umístěná v neexponované části objektu.

V MPZ se odehrávalo několik dílčích obnov kulturních památek, ale i nepamátkových objektů. Velmi dobrá spolupráce s architekty, investorem a realizační firmou byla při stavebních úpravách interiérů Městského domu kultury Petra Bezruče (bývalá Obchodní a živnostenská komora), Nádražní okruh č. 27, kde se prováděla výměna mramorové dlažby v 1. NP a částečná výměna ve 2. NP, nátěry dveří a především repase a doplnění nábytku v knihovně.

Pomalu pokračovala rekonstrukce kaple sv. Alžběty na Rybím trhu, kde měly být realizovány tyto práce: provedení nových vnitřních i venkovních omítek po předchozím oklepaní zavlhlých omítek vnitřních i vnějších a odspárování zdiva. Zrušení betonového „větracího“ kanálku, obkopání celého objektu, provedení drenáží a jejich svedení do kanalizace. Práce však nebyly dokončeny a budou pokračovat i v následujícím roce.

K rekonstrukci prostor v přízemí radnice zvané Hláška na Horním náměstí 69 na „Radniční kavárnu“ lze říci jen tolik, že objekt radnice získal na noblese a Opava reprezentativní kavárnu a to vše v souladu se zásadami památkové péče.

Dále se realizovaly stavební úpravy na objektu České pošty na Masarykově ulici č. 22, na domu v ulici U Fortny č. 3, na Ostrožné č. 12 a 40, řadového domu č. 7 na ul. Na Rybníčku, rekonstrukce výtahu v obchodním domě Breda čp. 159, 160 na náměstí Republiky č. 9 – 11 a další udržovací práce v tomto obchodním domě, rekonstrukce fasády městského domu Dolní náměstí 14, stavební úpravy na dvorním objektu na náměstí Osvoboditelů č. 3 nebo odstranění vlhkosti v objektu Střední zdravotnické školy v Opavě, Dvořákovy sady 2.

Projekčně byla připravena rekonverze objektu bývalého skladu (městského řadového domu) v Masařské ul. č. 3, sanace v budově Zemského archivu (bývalá jezuitská kolej) Sněmovní ul. č. 1, čp. 2, po napadení suterénu dřevokaznými činiteli, zejména dřevomorkou domácí či projekt pro novostavbu veřejných WC na parcele č. 260/3 a 256/2.

Velké Heraltice, druhé nádvoří zámku, po rekonstrukci v roce 2002
(foto: Hana Pavelková).

Asi nejrozsáhlejší stavební obnovou pro následující roky na Opavsku bude celková oprava zámku ve Štáblovicích. V letošním roce probíhala průběžná příprava projektové dokumentace, restaurátorský a záchranný archeologický průzkum. V druhé polovině roku se přistoupilo k částečné realizaci první etapy obnovy, která spočívala ve statickém zajištění objektu, respektive ve ztužení nestabilního podloží pomocí mikropilotáží a dále ke zpevnění základů.

Celková obnova fasád se uskutečnila na druhém nádvoří zámku ve Velkých Heralticích. Kromě obnovy fasád došlo také k úpravě prostranství tohoto nádvoří. Bylo použito velkoformátových štípaných břidlicových plátů uložených do propustného podloží, dále došlo k repasi kovové mříže nad studnou podle historické fotodokumentace a v poslední řadě byly obnoveny nátěry všech dveří umístěných do nádvoří zámku. Kromě toho probíhaly úpravy v interiérech zámku – dnes internátní školy, které spočívaly ve upravování obytných ploch pro žáky internátu, což souviselo s nařízením ministerstva zdravotnictví. V zámeckém parku byla definitivně opravena kamenná ohradní zeď, na jejíž koruně jsou uloženy břidlicové šablony.

Poměrně rozsáhlou a zdařilou obnovou prochází od druhé poloviny roku také zámecká oranžerie v Raduni. Dochází k obnovování původní dispozice objektu, dále se demontují betonové podlahy a obnovují se tepelné kanálky. Projektová dokumentace řeší nejen objekt samotný a jeho nové využití, ale počítá také s rozsáhlými zahradnickými úpravami před jeho jižním průčelím.

Na zámku v Radkově – Dubové pokračovala obnova části venkovních fasád, která navazovala na opravy z roku 2001.

Na zámku v Litultovicích se uskutečnila výměna střešní krytiny i s opravou lucerny na hlavním křídle. Při té příležitosti došlo také k opravám fasády.

například přístavba dvorního traktu domu na Mírovém náměstí č. 9, rekonstrukce a změna užívání 1. PP a částečná oprava fasády rodinného domu na ul. Hrnčířské č. 2, čp. 322/2 či rekonstrukce fasády domu na Ostravské ulici č. 19 a další.

Město Hlučín také zadalo vypracování podmínek pro zástavbu některých proluk a volných parcel v MPZ jako třeba regulační podmínky pro dostavbu parcel č. 582/1 a 582/2 k. ú. Hlučín a dále k urbanistickému řešení dostavby domů č. 2. a 3. v k. ú. Hlučín a návazných ploch v ulici Pode Zdí (parcely jsou částečně zastavěny, a to objekty městských domů situovaných na Mírovém náměstí). Mimoto byla vyhlášena architektonická soutěž na dostavbu radnice v nároží Mírového náměstí, která do konce roku úspěšně proběhla. Kladně je třeba také hodnotit dokončení dlážděných ploch ulice Ostravské, kde je pěší zóna osazena již také mobiliářem.

V této části okresu byly provedeny opravy některých sakrálních staveb, a to úpravy a statické zajištění trhlín ve zdivu kostela sv. Mikuláše v Ludgeřovicích, oprava zděného oplocení tohoto kostela, pokračovala rekonstrukce velmi náročných a složitých střech kostela v Sudicích, úpravy v kostelech v Pišti a v Bolaticích a dokončovaly se interiéry v evangelickém kostele v Hlučíně a jeho slavnostní nasvětlení, realizovalo se elektro-nické zabezpečení hřbitovního kostela sv. Markéty, parc. č. 674 v Hlučíně a jiné.

Mgr. Silvie Lišková

Mgr. Hana Pavelková

samostatný odborný pracovník útvaru památkové péče

OKRES OSTRAVA

V okrese Ostrava byla v roce 2002 realizována řada stavebních úprav, sledovaných a usměrňovaných v rámci odborného památkového dohledu. K nejvýznamnějším patřily:

- celková rekonstrukce kostela sv. Václava v Moravské Ostravě,
- oprava fasády, restaurování a oprava plastik kostela Korunování Panny Marie v Mariánských Horách,
- v rámci městského urbanismu byly postupně měněny povrchy významných prostranství, a to v prostorách pěší zóny MPZ Moravská Ostrava, na Mírovém náměstí v OP Vítkovic, projekčně je připravena realizace výměny povrchů na náměstí v OP Přívoz.

Bohužel je nutné konstatovat, že kromě realizovaných akcí památkové obnovy, došlo v obci Hrabová vlivem požáru ke zničení ojedinělé kulturní památky - dřevěného kostela sv. Kateřiny. V Plesné v roce 2002 proběhla celková velmi zdařilá rekonstrukce kapličky. V Ostravě – Polance došlo k další části statického zajištění v kostele sv. Anny, v prostoru nad oltářem, které bylo započato již v roce 2000.

K dílčím opravám ve Vítkovicích patří zejména oprava fasády domu č. 3d/519 na Mírovém náměstí. Započala celková rekonstrukce domu na ul. 1. máje čp. 670/128.

Moravská Ostrava, Kostelní náměstí, kostel sv. Václava – nález původních římsovek soklu, 2002
(foto: Hana Pačlová).

- realizovala se konstrukce zastřešení hlavní loďe a presbytáře. Nad presbytářem byla provedena nová krovová soustava zastřešení, neboť stávající byla po důkladném vyhodnocení všech dostupných informací uznána jako provizorní. V krovu hlavní loďe byl ponechán fragment nízké střechy z roku 1835, zbylá část byla provedena nově. Jako krytina byl použit měděný plech.
- byly dokončeny omítky věže a loďe kostela včetně barevného nátěru, a to po výškovou úroveň římsy soklu.
- opraveny byly stávající výplně oken loďe a presbytáře, dveře zatím byly ponechány bez úprav.
- započalo se s úpravou okolního terénu. Po nalezení zbytků valounkové dlažby v prostoru okolo kostela bylo dohodnuto, že nejbližší okolí bude provedeno jednotně z valounkové dlažby.
- byla provedena nově všechna technická vedení.

V průběhu prací na severní fasádě byly nalezeny fragmenty pískovcových soklových římsovek.

Bylo dohodnuto, že nalezené prvky budou odborně zrestaurovány, v nejbližším poli mezi opěrnými pilíři budou použity římsovky stejného profilu, ostatní budou ve zjednodušené profilaci.

Finanční příspěvek z Programu regenerace MPZ byl použit pro stavební úpravy městského domu na Nádražní ulici č. 29 – konkrétně pro výměnu oken.

Opravovány byly i další městské objekty v centru. Mezi ně patří: Stodolní 8 (bývalý hotel Brioni), 30. dubna 24, 28. října 49, Masarykovo náměstí č. 33 (bývalé Divadlo loutek), Masarykovo náměstí č. 6, Poštovní č. 20 (objekt „C“ pošty) a 25, Přívozská č. 10, Dvořákova č. 9, Veleslavínova č. 6 a 8, v říjnu započala celková rekonstrukce objektu obchodního domu Baťa na Masarykově náměstí č. 14. Je nutné konstatovat, že u některých akcí neproběhly stavební úpravy v souladu s vydaným rozhodnutím výkonného orgánu památkové péče. Výsledné úpravy mnohdy poškodily samotnou podstatu historické hodnoty objektů a tím i prostředí městské památkové zóny. Stále častěji se objevuje neochota investorů naslouchat památkářům a chránit tak zbylé památkové hodnoty v centru Ostravy.

Dolní Bečva, nová krytina kopule kaple sv. Cyrila a Metoděje na Radhošti, 2002
(foto: Věra Halamíčková).

K dalším sledovaným akcím se řadí dokončení výměny vadných částí krovu a střešní krytiny kopule kaple sv. Cyrila a Metoděje na Radhošti, sanace kostela sv. Kateřiny v Zubří nebo přístavba v areálu speciální školy pro sluchově postižené ve Valašském Meziříčí.

V rámci Programu regenerace MPZ Valašské Meziříčí byl poskytnut finanční příspěvek na akci opravy fasády, krovu a krytiny kostela Nanebevzetí Panny Marie a na opravu objektu moderní architektury, rodinného domu Bohuše Kupky. Další stavební práce a úpravy na území městské památkové zóny se týkají městských domů čp. 6, 7, 32, 36, 65, 77, 79, 81, 83, 84, 93, 103, 355 a 530. Další významnou akcí bylo dokončení a otevření prvního nádvoří zámku Žerotínů. V roce 2002 byla provedena rekonstrukce plynovodů a přípojek v historickém jádru města. Na konci roku byla vyhlášena urbanistická soutěž na dostavbu proluky ulic Polášková a Vsetínská.

Z Programu regenerace MPZ Kelč bylo přispěno na obnovu fasády městského úřadu, radnice čp. 5 a opravy vstupních dveří kostela sv. Kateřiny. Na území městské památkové zóny se dále jednalo o stavební úpravy městských domů čp. 10, 12, 23, 29, 32 a objektu pekárny. V roce 2002 v Kelči pokračovaly práce na studii úprav povrchů historického náměstí.

Finanční příspěvek z Havarijního programu 2002 byl přidělen na obnovu Staré radnice čp. 1 ve Vsetíně.

Na okrese Vsetín byly sledovány akce obnovy a stavební práce na nemovitých kulturních památkách, nacházejících se na území památkových ochranných pásem. Ve Valašském Meziříčí probíhaly práce na kostele České církve evangelické a na gymnáziu Františka Palackého. Ve Vsetíně byly realizovány nové záměry využití v zámku čp. 2 a ve Staré radnici čp. 1, bylo provedeno sanační opatření na evangelickém kostele i farním kostele Nanebevzetí Panny Marie, dále pak stavební úpravy fary čp. 154 a úprava fasády a barevnosti MŠ a jeslí čp. 1537. V Rožnově pod Radhoštěm byla řešena změna vytápění dřevěného evangelického kostela. Většina těchto akcí proběhla za finanční podpory z fondu památkové obnovy Okresního úřadu ve Vsetíně.

URBANISMUS

Městská památková rezervace Nový Jičín

Akcí zásadního významu pro město Nový Jičín byla v roce 2002 účast v soutěži o nejlepší program a realizaci regenerace městské památkové rezervace. Město bylo jako vítěz krajského kola nominováno do kola celostátního. Zde byla oceněna dlouholetá snaha města o obnovu památkového fondu a zlepšení autenticity unikátního centrálního městského prostoru. Zásadním způsobem se zlepšil stavebně technický stav řady objektů, město zahájilo akci instalace atypického městského mobiliáře. Regenerace je prováděna podle kvalitní územně plánovací dokumentace. Vzhledem ke komplexnímu přístupu k regeneraci MPR, stavu a způsobu využívání památkových objektů a celkově výjimečného autentického stavu centrálního městského prostoru bylo město Nový Jičín vybráno jako vítěz celostátního kola a obdrželo titul Historické město roku.

Zásadní význam pro pokračování Programu regenerace městské památkové rezervace Nový Jičín mělo dokončení obnovy měšťanského domu čp. 7 na Masarykově náměstí.

Dále pokračovala postupná obnova fasád měšťanských domů na novojičínském náměstí – např. dům čp. 2, 3, 45/29, celková obnova domu čp. 69/30 situovaného na vnějším obvodu městských hradeb, zdařilá regenerace měšťanského domu čp. 36/3 na ulici Dobrovského a regenerační zásahy v zámku Žerotínů. Úspěšně rovněž pokračuje program obnovy městského mobiliáře a obnova městských dlažeb. V průběhu roku byla zahájena obnova filiálního kostela Nejsvětější Trojice v Novém Jičíně, Janáčkových sadech.

Městská památková rezervace Příbor

Další etapou pokračovala regenerace objektu bývalé piaristické koleje čp. 50 v rámci Programu regenerace městské památkové rezervace Příbor. V roce 2002 proběhla obnova 1. patra východního křídla koleje za účelem vybudování tanečního sálu pro potřeby základní umělecké školy.

Další zásadní akcí je v Příboře obnova farního kostela Narození Panny Marie. Obnova pokračovala opravou krovu věže a byla zahájena oprava fasády věže. Tato etapa bude pokračovat v roce 2003. V roce 2002 se projevily poruchy podloží kostelního návrší, které způsobily narušení zdiva ohradní zdi areálu. Tento problém byl řešen technickým opatřením tak, aby nebyl narušen charakter původního kamenného zdiva této zdi. Pokračovala rovněž postupná obnova měšťanských domů na náměstí S. Freuda. Zásadní význam pro regeneraci MPR má zahájení opravy dvorního objektu domu čp. 28, který již hrozil zřícením. Po statickém zajištění loubí domů čp. 44 a 45 došlo po letech problémů s vlastníkem k prodeji vlastníku novému, který by měl pokračovat v regeneraci těchto hodnotných domů. Pokračovala rovněž obnova domu čp. 317, který byl již téměř před totální destrukcí (objekt je opatřen šindelovou krytinou) a domu čp. 80 na ulici Ostravské.

V roce 2002 se podařila realizovat regenerace řady okenních a dveřních výplní formou repase – tj. opravou původních prvků bez jejich náhrady kopiemi – např. okna radnice čp. 19 a obnova historizujících vrat domu čp. 30.

Karolinka – Račkov, stodola u čp. 285, červen 2002
(foto: Marie Bartošová).

LIDOVÁ ARCHITEKTURA

V prosinci 2002 byla dokončena obnova roubené polygonální stodoly v Dolní Lutyni. Také v tomto roce byla obnova dotována především finančními prostředky z Programu zachrany architektonického dědictví. V roce 2001 bylo provedeno odvodnění objektu, dále byla provedena demontáž severní části objektu – doškové střešní krytiny a srubu. Jednotlivé prvky byly vyhodnoceny: prvky, které bylo možno použít, byly chemicky ošetřeny proti biotickým škůdcům, poškozené prvky, které byly napadeny destruktivní hnilobou, byly nahrazeny novými, dbalo se na dodržení stejného druhu dřeva, rozměrů a opracování. V roce 2002 byla stejným způsobem obnovena jižní část srubu. Nakonec byla položena došková střešní krytina. Ojedinelá památka lidové architektury je tedy zachráněna, nyní stojíme před úkolem najít pro tento objekt vhodné využití.

Největší zájem o finanční dotace z Programu péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny projeví již tradičně vlastníci kulturních památek ve VPZ Malá Morávka v okrese Bruntál, menší část prostředků z tohoto programu byla využita na opravu roubeného domu čp. 195 v Komorní Lhotce v okrese Frýdek – Místek.

Ve vesnické památkové rezervaci Lipina v okrese Opava byla v loňském roce započata obnova usedlosti čp. 25.

V okrese Vsetín pokračovala obnova usedlosti čp. 18 v Karolině. V Karolině – Račkově, v ochranném pásmu Rodový shluk Orságů, byl předložen záměr na celkovou obnovu stodoly u čp. 285. Byla započata oprava věže a podvěží farního kostela Panny Marie Sněžné ve Velkých Karlovicích. Ve Velkých Karlovicích – Bzovém pokračovaly práce na obnově patrového fojtství.

V uplynulém roce byl projednáván záměr na obnovu a využití rodného domu J. G. Mendla, který se nachází v obci Hynčice – Vražné. Tento záměr se však zatím nedaří uskutečnit z důvodu nedostatku finančních prostředků.

ing. arch. Marie Bartošová
samostatný odborný pracovník útvaru památkové péče

Amfitrité, putti a delfíny, lovecké sousoší na bráně u Evelynina jezera, vazy, brány a ohradní zeď v Šilheřovicích, ohradní zeď a schodiště v Kyjovicích, rybník Kameník v Raduni, terasová zahrada ve Velkých Heralticích, oplocení a plastiky parku v Neplachovicích, ohradní zeď s branou a kašna ve Štáblovicích a oplocení a brány ve Valašském Meziříčí.

Součástí probíhajících obnov (až na výjimky) není obnova komunikací v parcích, což v neoplocených areálech přináší problémy se zkracováním průchozích tras a ničtím travnatých ploch. Špatná koordinace prací, která je způsobena nedostatkem peněz, vede k tomu, že teprve po obnově porostu a travnatých ploch se přistupuje k rekonstrukci cest, osvětlení a mobiliáře. Těžkými mechanismy dochází opět k poškozování zejména trávníků.

Historické zahrady a parky s volnou kompozicí a větší přírodně krajinářské parky v souvislosti s dobou svého založení (zpravidla počátek případně polovina 19. století) jsou místem, kde se nachází větší množství středně i dlouhověkých dřevin, jejichž zdravotní stav je kritický. Dlouhodobá absence odborné péče v minulosti vede k postupnému rozpadu původních porostů i soliter, tak důležitých pro zachování původní kompozice. Nepřízeň počasí, zejména časté vichřice v r. 2002, vedly k poškození a vývrátům mnoha cenných dřevin, jako tomu bylo např. v Janovicích u Rýmařova, Bruntále, Jindřichově, Vrbnu pod Pradědem, Hukvaldech, Šilheřovicích, Velkých Heralticích, Melči, Štáblovicích a Brankách.

Ohroženy jsou rovněž některé dřeviny, rostoucí v blízkosti jiných stavebních památek, např. kostelů, které také vyžadují z hlediska bezpečnosti návštěvníků odborný arboristický zásah.

Okres Bruntál

Investorem, Muzeem v Bruntále, bylo zadáno zpracování studie Obnovy parku a zahrad, kterou zpracovala firma Zahrada Olomouc (Ing. Pavlačka). Na základě podrobného historického průzkumu navrhuje kompoziční úpravy jednotlivých partií včetně přemístění plastik, částečné úpravy komunikací a nové výsadby. Navrhované úpravy jsou v parkové části limitovány problematikou tzv. sala terrenou, jejíž obnova a vhodné využití jsou dosud nedořešeny. Zámek s areálem je národní kulturní památkou.

Havarijní stav dřevin v Jindřichově vyvolává potřebu urychleného zpracování potřebné dokumentace na ošetření nejvýznamnějších dřevin. Návrh byl podpořen šetřením za účasti Agentury ochrany přírody v Ostravě.

Došlo k odstranění havarijních dřevin z okolí zámku v Linhartovech. Obnova parku vyžaduje zpracování komplexní projektové dokumentace a koordinaci se stavebními zásahy při obnově zámku.

Na základě upozornění SPÚ v Ostravě a šetření za účasti OkÚ v Bruntále byla zahájena likvidace skládky v zámeckém parku ve Slezských Rudolticích.

Dobroslavice, okres Opava, havarijný stav můstku v parku
(foto: Alena Halamičková).

Okres Nový Jičín

Pokračuje obnova parku v Kuníně. Byla dokončena asanace porostu a provedeny základní kompoziční výsadby a ošetření dřevin.

Zpracovává se projektová dokumentace obnovy parku v Trnávce, navazující na velkorysou obnovu rybníka a okolí z prostředků SFŽP.

Okres Opava

V Hradci nad Moravicí probíhá náročná údržba parku včetně jednotlivých dosadeb, došlo k asanaci poškozených dřevin.

Totéž probíhá v Kravařích, důsledky vichřice vedly k odkácení poškozených dřevin. Širší okolí parku je postupně upravováno pro potřeby golfového hřiště s kompoziční návazností na zámecký park.

Rozsáhlá likvidace náletových a ruderálních porostů byla provedena v parku v Šilheřovicích. Značné finanční náklady vedou k obnovení žádosti správce areálu o podporu z prostředků SFŽP.

Byla zpracována projektová dokumentace obnovy parku v Kyjovicích (Ing. Krejčířková, Ing. Krejčířík).

V Raduni probíhá obnova oranžerie s areálem a obnova části koryta Raduňky.

Byly dokončeny asanační zásahy a provedena výsadba dřevin v parku v Dobroslavicích (firma Zahrada Olomouc). Stav můstku v parku je havarijný a most je uzavřen.

Okres Vsetín

Probíhá další etapa obnovy parku u zámku Kinských ve Valašském Meziříčí. Zahájena obnova oplocení, provedeno ošetření a dosadby stromů (firma Stromservis, Valašské Meziříčí).

Dokončena byly obnova parku u zámku ve Vsetíně (Zahrada Olomouc) a tzv. Panské zahrady – součástí městské zeleně.

RESTAURÁTORSKÉ PRÁCE

V oblasti restaurátorských prací prováděných v roce 2002 se oproti předchozím rokům výrazněji projevil posun v zaměření restaurátorských prací, charakterizovatelný jako odklon od restaurování uměleckých děl solitérů k restaurování prvků uměleckořemeslného charakteru, které jsou součástí architektury, a restaurování architektonických článků. Tento posun, způsobený všeobecným nedostatkem finančních prostředků a zaměřením investorů na nejnútnejší opravy objektů, umožňuje vyžadovat ošetření vybraných článků architektury odpovídajícím, tj. restaurátorským způsobem.

Jednou z největších překážek v této restaurátorské práci je nepřipravenost veřejnosti, investorů a prováděcích stavebních firem na požadavek odlišného přístupu k jednotlivým článkům architektury. V minulosti běžné rozlišení prací zednických, kamenických, štukatérských, kamenosochařských a čistě výtvarných není při současných opravách stavebními firmami respektováno a jakékoli požadavky památkářů na spolupráci s restaurátory narážejí na argumenty nadbytečnosti a nadstandardnosti doporučeného odborného zásahu.

S hodnocením nastíněné problematiky a posouzením provedených prací z určitého odstupu převažuje fakt, že řada investorů by se po nabytých zkušenostech v současnosti přiklonila k zadání úkolu doporučeným odborníkům - restaurátorům. Cena za tyto zkušenosti je však dramaticky vysoká.

Z jiného výše zmíněného úhlu pohledu je ve svém důsledku prudký odklon od restaurování uměleckých děl solitérů, obrazů, soch, mobiliářů církevních objektů negativní, u památek vyžadujících neodkladný restaurátorský zásah může být rozhodující ve smyslu jejich další existence. V návaznosti na tento problém se stupňuje naléhavost stále opakovaného požadavku na vytvoření lapidárií a depozitářů a širší spolupráce s oblastními muzei.

Jednou z nejvýznamnějších restaurátorských akcí roku 2002 byla první etapa odkryvu a restaurování nástěnných maleb na jižní stěně gotické sakristie v kostele sv. Benedikta v Krnově – Kostelci. Postupně byly odkryty čtyři pásy figurálních výjevů ikonograficky určených PhDr. Z. Všečetkovou jako sedm skutků milosrdenství a sedm smrtelných hříchů, předběžně datováno do druhé poloviny 15. století. Nález opakovaně upozornil na historický význam této oblasti a pozitivní fakt, že další významné objevy ještě budou následovat.

Závěrem bych chtěla již tradičně poděkovat všem podílejícím se restaurátorům za jejich osobní přínos v oblasti péče o kulturní památky a vstřícnost při řešení nelehkých problémů, které tento obor činnosti přináší.

SEZNAM RESTAURÁTORSKÝCH PRACÍ PROVEDENÝCH V ROCE 2002

Okres Bruntál

- Bruntál, kostel Panny Marie Těšitelky, obraz Ukřižování, Jan Kryštof Handke (dílno), 70. léta 18. století, olej, plátno. Rest. akad. malířka M. Černá, PRMKP, PVR 2003.

Neplachovice, park, socha mytologické bohyně Flóry, stav před restaurováním a po restaurování, 2002
(foto: MgA. akad. sochař J. Gajda).

Okres Frýdek-Místek

- Místek, náměstí Svobody, jihozápadní strana, kamenné piliře loubí, 17. až 18. století, pískovec. Rest. V. Orel.
- Stará Ves nad Ondřejnicí, kostel sv. Jana Křtitele, presbytář, nástěnná malba (Kristus Vítězný), kolem roku 1600, secco. Rest. akad. malířka R. Balcarová.

Okres Karviná

- Nový Bohumín, kostel Božského Srdce Páně, vitraje, konec 19. století. Rest. M. Vintrová.
- Starý Bohumín, náměstí, socha sv. Jana Nepomuckého, 1. pol. 18. století, podstavec 80. léta 19. století, polychromovaný pískovec. Rest. MgA. akad. sochař J. Gajda, kopie podstavce akad. sochař V. Fidrich.
- Havířov, kulturní dům Petra Bezruče, nástěnná malba, akad. malíř B. A. Tkaczyk, 1961, secco. Rest. MgA. akad. malířka B. Valchařová.
- Havířov, kulturní dům Petra Bezruče, nástěnná malba, akad. malíř Prokop, akad. malíř B. A. Tkaczyk, 1963, secco. Rest. MgA. akad. malíř B. Valchařová.
- Karviná, zámek, část Lottyhaus, nástěnná malba, zač. 19. století. Volná rekonstrukce ornamentální výzdoby, akad. malíř C. Cvetkov, PVR 2003.
- Orlová, schodiště ke kostelu Panny Marie, sochy sv. Josefa, sv. Hedviky, sv. Jana Nepomuckého, sv. Benedikta, 2. pol. 19. století, pískovec. Rest. akad. sochař J. Novák, akad. sochařka Konstantinová.

Okres Nový Jičín

- Fulnek, socha Jana Amose Komenského, akad. sochař J. Pelikán, 1924, pískovec. Rest. akad. sochař V. Míča.
- Jerlochovice, kříž s Pannou Marií Bolestnou, 1778, pískovec. Rest. akad. sochař V. Míča.
- Nový Jičín, zámek, salonek Marie Terezie, nástěnné malby (ornamentální), konec 18. století, secco. Rest. akad. malíř P. Stirber.

Valašské Meziříčí, farní kostel Nanebevzetí Panny Marie, pohled z hlavní lodi k oltáři (foto: Hana Kuncová).
Orlová, kostel Narození Panny Marie, schodiště a detail průčelí (foto: Martin Strakoš).

ALOKACE FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ POSKYTNUTÝCH MINISTERSTVEM KULTURY ČR V ROCE 2002

Program záchrany architektonického dědictví

Obec, objekt	v tis. Kč
Okres Karviná	
Dolní Lutyně, polygonální stodola u čp. 83	800
Orlová, farní kostel Narození P. Marie	1 200
► Celkem	2 000
Okres Ostrava	
Moravská Ostrava – kostel sv. Václava	1 800
► Celkem	1 800
Okres Vsetín	
Valašské Meziříčí, kostel Nanebevzetí Panny Marie	250
► Celkem	250
► Celkem všechny okresy	10 000

Obec, objekt	v tis. Kč
Okres Opava	
Hlučín, zámek čp. 276	880
Opava, dům čp. 304.	590
Opava, kostel sv. Ducha	254
► Celkem	1 724
Okres Ostrava	
Moravská Ostrava, Jurčíkova 4	320
Moravská Ostrava, Vítězná 3	80
► Celkem	400
Okres Vsetín	
Valašské Meziříčí, náměstí 107	125
Valašské Meziříčí, Kupkova 20/740	125
Kelč, radnice	350
► Celkem	600
► Celkem všechny okresy	15 595

Program péče o vesnické památkové rezervace, vesnické památkové zóny a krajinné zóny

Obec, objekt	v tis. Kč
Okres Bruntál	
Malá Morávka, chalupa čp.149 – obnova střešní krytiny	95
Malá Morávka, chalupa čp. 87 – obnova krovu	90
Malá Morávka, usedlost čp. 155 – obnova střešní krytiny, krovu, štítů a oken	200
Malá Morávka, fara čp. 31 – zabezpečení objektu církve	90
Malá Morávka, dům čp. 97 – obnova střešní krytiny a klempířských prvků	100
► Celkem	575
Okres Frýdek – Místek	
Komorní Lhotka, chalupa čp. 195 – obnova oken	30
► Celkem	30
► Okresy celkem	605

Program restaurování movitých kulturních památek

Obec, objekt	v tis. Kč
Okres Bruntál	
Bruntál, kostel P. Marie Těšitelky, oltářní obraz Ukřižování.	100
Bruntál, kostel P. Marie Těšitelky, soubor 3 obrazových rámců	90
Horní Město, kostel sv. Maří Magdaleny, 2 intarzované lavice.	180
Široká Niva, kostel sv. Martina, soubor 4 závěsných obrazů „Klanění pastýřů“, „Narození Panny Marie“, „Abrahám a Izák“ a „Kristus a samaritánka“	250
Široká Niva, kostel sv. Martina, soubor 4 plastik církevních Otců z hlavního oltáře	130
► Celkem	750

ÚTVAR EVIDENCE, DOKUMENTACE A PRŮZKUMŮ

Útvar evidence, dokumentace a průzkumů vede na základě příslušných právních norem a metodických pokynů ústřední odborné organizace evidenci kulturních památek v regionu včetně vytváření dílčích seznamů kulturních památek v jednotlivých okresech, zajišťuje zápisy nově prohlášených kulturních památek do regionálních rejstříkových knih, spravuje regionální sbírku příloh a spisový archiv. Shromažďuje základní identifikační údaje a pořizuje fotografickou dokumentaci k objektům, u nichž je zvažována možnost prohlášení za kulturní památku. Tyto materiály předkládá regionální komisi a po schválení postupuje ministerstvu kultury jako podklad pro rozhodnutí o prohlášení věci za kulturní památku.

V roce 2002 bylo prohlášeno za kulturní památku celkem 109 objektů (71 nemovitostí, 38 movitostí) z regionu, většinou z podnětu Státního památkového ústavu v Ostravě. Během roku zaslal památkový ústav ministerstvu dalších 101 návrhů k prohlášení (65 nemovitostí, 36 movitostí, přičemž do počtů jsou zahrnuty i areály a soubory). Výčet nově prohlášených kulturních památek a soupis objektů, k nimž byly MK ČR odeslány návrhy k prohlášení za kulturní památku, je uveden v závěru.

Způsob vedení regionální evidence kulturních památek navazuje na strukturu vytvořenou ještě na základě ustanovení zákona č. 22/1958 Sb. a upravenou ve smyslu znění zákona č. 20/1987, avšak zvláště v posledních letech je tato struktura postupně modifikována. Od r. 2001 je průběžně vyčleňována agenda týkající se movitých kulturních památek, v roce 2002 byly přestěhovány kartotéky s evidenčními listy movitých kulturních památek do prostor, které jsou z bezpečnostního hlediska lépe zajištěny. Zároveň byly nově definovány povinnosti a kompetence pracovníků útvaru evidence, dokumentace a průzkumů, došlo k oddělení agendy spisového archivu a sbírky příloh od agendy související bezprostředně s problematikou vedení seznamu kulturních památek a podávání návrhů na prohlášení za kulturní památku. V souvislosti s připravovaným zrušením okresních úřadů a reformou veřejné správy bylo rozhodnuto zrušit dosavadní členění sbírky příloh podle okresů a přejít k abecednímu uspořádání podle sídel. Tato poměrně náročná reorganizace byla realizována v průběhu měsíce listopadu. V budoucnosti proběhne podobná reorganizace i v rámci ostatní evidence kulturních památek (evidenční listy + další agenda).

Se základní náplní činnosti útvaru bezprostředně souvisí úkol, jemuž je věnována pozornost již několik let, totiž převedení evidence nemovitých kulturních památek regionu do elektronické podoby programové databáze Dědictví. V roce 2002 bylo ukončeno vkládání dat, databáze nyní registruje nemovité kulturní památky bývalých okresů Bruntál, Ostrava, Opava, Frýdek – Místek, Karviná a Nový Jičín. Průběžně jsou doplňovány nově prohlášené objekty.

Přehled dokončených a rozpracovaných SHP v roce 2002

akce	autoři	fakturace v Kč
Metylovice, farní kostel	R. Rosová, L. Augustinková	doplatek 24.000
Opava, spořitelna	R. Rosová, D. Kouřilová	..... 100.000
Krnov, radnice a spořitelna	R. Rosová, L. Augustinková	..... 95.000
Opava, dům U Bílého koníčka	R. Rosová, L. Augustinková	..... 79.100
Prašivá, kostel	R. Rosová, L. Augustinková	..... 46.000
Linhartovy, zámek	A. Grůza, L. Dědková	..... 91.700
Fulnek, kapucinský klášter	R. Rosová, L. Augustinková	..... 96.100
Opava, konkatedrála	A. Grůza, D. Kouřilová	dokončení archiv. průzkumu. 0
Opava, Olomoucká 8	R. Rosová, M. Strakoš, M. Gavendová, N. Goryczková	archivní průzkum 27.300
Opava, Ostrožná 38	A. Grůza, L. Augustinková	archivní průzkum. 0
Scénář pro dům č. 29 v Krnově	L. Mezerová	..... 5.000
Vícetisky		..... 1.800
► Celkem fakturace		566.000

Pracovníci útvaru evidence, dokumentace a průzkumů personálně zajišťují také činnost výkonného pracoviště Integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví (dále jen ISO). V rámci projektu je pořizována a doplňována evidence a úplná textová i obrazová dokumentace předmětů kulturní hodnoty v majetku římskokatolické církve, sloužící především pro zmírňování následků krádeží a ztrát. Úplná evidence v elektronické podobě je vytvořena k 5662 předmětům, rozpracovaná dokumentace, nezahrnující dosud definitivní elektronickou evidenci, se týká dalších cca 9600 předmětů. Díky spolupráci s Policií ČR se podařilo v roce 2002 zdokumentovat mobiliáře 51 sakrálních objektů na Ostravsku a Opavsku. Součástí činnosti výkonného pracoviště ISO je i přijímání, evidence a vyřizování žádostí o vydání osvědčení k vývozu a prodeji předmětů kulturní hodnoty kultovního a sakrálního charakteru podle zákona č. 71/1994 Sb., o vývozu a prodeji předmětů kulturní hodnoty, a také spolupráce s Policií ČR a celními úřady při pátrání po odcizených předmětech, identifikaci nalezených a zadržených předmětů neznámého původu a zpracovávání informací o odcizených a nalezených předmětech.

Jeden pracovník zajišťuje agendu instalovaných objektů, především hradů a zámků na území působnosti Státního památkového ústavu v Ostravě. Podílí se na práci Komise hradů a zámků při Státním ústavu památkové péče v Praze. Shromažďuje podklady k mobiliárnímu fondům z regionu. Spolupracuje s oddělením hradů a zámků Státního památkového ústavu v Brně, zabývá se problematikou svozů z objektů Moravskoslezského kraje.

Práce metodika pro instalované objekty byla prováděna v několika směrech. Za prvé směrem k instalovaným objektům v přímé správě památkového ústavu, kterými jsou národní kulturní památky státní zámek Hradec nad Moravicí a Důl Michal a státní zámek Raduň. Zde byla činnost směřována přímo k metodice správy instalovaného objektu a soupisu kulturního mobiliáře na Dolu Michal, který jako unikátní a ojedinělý instalovaný objekt rozjíždí svou činnost (vypracování základních předpisů

Útvar evidence, dokumentace a průzkumů uspořádal ve spolupráci s primátorem města Ostravy mezinárodní vědeckou konferenci s názvem „Poválečná totalitní architektura a otázky její památkové ochrany“, která proběhla ve dnech 18. – 19. 9. 2002 a společně s útvarem památkové péče připravil doprovodnou výstavu „Architektura 50. let na Ostravsku“ (vernísáž se konala dne 14. 8. 2002). Mgr. Strakoš se zapojil do doprovodného přednáškového cyklu projektu Umění socialistického realismu, který garantovala pražská Galerie Rudolfinum. Díky iniciativě vedoucí útvaru ing. arch. Goryczkové se uskutečnila repríza úspěšné výstavy Zrození velkoměsta v Ostdeutsche Galerie v Regensburgu (květen 2002), ve Fragnerově galerii v Praze (léto 2002) a v Slezském centru kulturního dědictví v Katovicích (podzim 2002). Pracovníci útvaru se účastnili vědeckých seminářů, jejich přednášková a publikační činnost je uvedena v samostatné kapitole. Útvar se podílel na řešení jednoho účelově financovaného a dvou institucionálně financovaných projektech (viz kapitola Výzkum a vývoj).

Přehled památkového fondu v regionu v roce 2002

Okres	Celk. počet čís.rejstř. nemov.	NKP	MPR	VPR	MPZ	VPZ	OP	Zpříst. objekty	Celkový počet nemov.	Celkový počet movitých
Bruntál	395.....	1	-	1	1	2	6	2	618	1205
F.-Místek	311.....	1	-	-	3	1	6	1	499	370
Karviná	104.....	1	-	-	1	-	4	1	155	207
N. Jičín	508.....	2	3	-	3	-	2	2	619	470
Opava	328.....	3	-	1	2	-	11	2	500	711
Ostrava	228.....	3	-	-	1	-	7	1	335	231
Vsetín	220.....	2	-	-	2	1	14	-	331	191
► Celkem	2 094.....	13	3	2	13	4	50	9	3 057	3 385

Změny v roce 2002

Okres	Návrhy nemovitě	Návrhy movitě	Prohlášené nemovitě	Prohlášené movitě	Neprohlášené návrhy	Zrušené
Bruntál	16.....	18	17	24	-	-
F.-Místek	14	-	3	-	-	-
Karviná	9.....	1	2	-	-	-
N. Jičín	11.....	2	13	5	-	-
Opava	7.....	14	2	1	-	-
Ostrava	2	-	24	7	-	-
Vsetín	6.....	1	9	1	-	-
► Celkem	65.....	36	71	38	-	-

Okres Frýdek-Místek

nemovité kulturní památky

- Jablunkov – městský dům čp. 16, Mariánské náměstí, parc. č. 334 st., k. ú. Jablunkov, prohl. 1. 9. 2002, r. č. 8-4071
- Staré Hamry – kaple Panny Marie na Gruní, parc. č. 334 st., k. ú. Staré Hamry, prohl. 8. 10. 2002, r. č. 8-4080
- Vojkovice – socha Karla Boromejského, parc. č. 202/1, k. ú. Vojkovice, prohl. 7. 11. 2002, r. č. 8-4087

Okres Karviná

nemovité kulturní památky

- Karviná – Staré Město – areál hospodářského dvora Olšiny, r. č. 8-4054
dům čp. 59, r. č. 8-4054/1
hospodářský dvůr, r. č. 8-4054/2
stodoly, r. č. 8-4054/3
chlévy, r. č. 8-4054/4
- Bohumín – farní kostel Božského Srdce Páně a fara, parc. č. 215, 216, 219, k. ú. Nový Bohumín, prohl. 23. 9. 2002, r. č. 8-4077/1, 2
- Karviná – Fryštát – zeď kolem areálu farního kostela Povýšení sv. Kříže, parc. č. 2, 4, k. ú. Karviná – Město, prohl. 12. 11. 2002, r. č. 8-765/4

Okres Nový Jičín

nemovité kulturní památky

- Fulnek – opěrná zeď u městské zvonice, parc. č. 99, k. ú. Fulnek, prohl. 15. 4. 2002, r. č. 8-1571/2
- Heřmanice u Oder, m. č. Věska – farní kostel Navštívení Panny Marie, parc. č. 38 st., k. ú. Věska, prohl. 16. 5. 2002, r. č. 8-4060
- Suchdol nad Odrou – evangelický kostel, parc. č. 52 st., k. ú. Suchdol n. Odrou, prohl. 17. 6. 2002, r. č. 8-4062
- Bordovice – dům čp. 11, parc. č. 73/1, k. ú. Bordovice, prohl. 25. 6. 2002, r. č. 8-4067
- Bordovice – roubený dům čp. 13, parc. č. 8/1, k. ú. Bordovice, prohl. 29. 7. 2002, r. č. 8-4069
- Odry – kamenný kříž, ul. Křížová, parc. č. 740, k. ú. Odry, prohl. 17. 9. 2002, r. č. 8-4074
- Štramberk – roubený dům čp. 189, parc. č. 577, k. ú. Štramberk, prohl. 17. 9. 2002, r. č. 8-4075
- Studénka – kamenný kříž, parc. č. 896/1, k. ú. Studénka nad Odrou, prohl. 9. 10. 2002, r. č. 8-4081
- Vražné – kamenný kříž, parc. č. 953/1, k. ú. Vražné, prohl. 9. 10. 2002, r. č. 8-4078
- Příbor – krucifix u čp. 868, parc. č. 1837, k. ú. Příbor – Benátky, prohl. 6. 11. 2002, r. č. 8-4092
- Odry – městský dům čp. 51, Masarykovo nám. 6, parc. č. 49, k. ú. Odry, prohl. 14. 11. 2002, r. č. 8-4095
- Fulnek – ohradní zeď a zahrada bývalého kapucínského kláštera, parc. č. 700, 703, 706, k. ú. Fulnek, prohl. 18. 12. 2002, r. č. 8-1563/3, 4

movité kulturní památky

- Nový Jičín, v soukromém vlastnictví – dřevorezba Nejsvětější Srdce Páně, prohl. 25. 4. 2002, r. č. 38-8294
- Nový Jičín, v soukromém vlastnictví – dřevorezba sv. Terezie z Lisieux, prohl. 25. 4. 2002, r. č. 38-8295
- Nový Jičín, v soukromém vlastnictví – dřevorezba anděl, prohl. 25. 4. 2002, r. č. 38-8296
- Nový Jičín, v soukromém vlastnictví – dřevorezba sv. Jan Nepomucký, prohl. 25. 4. 2002, r. č. 38-8297
- Nový Jičín, v soukromém vlastnictví – dřevorezba Madona s dítětem, prohl. 25. 4. 2002, r. č. 38-8298

Okres Opava

nemovité kulturní památky

- Brumovice – kaple u domu čp. 87, parc. č. 287, k. ú. Brumovice, prohl. 11. 6. 2002, r. č. 8-4064
- Velké Heraltice, m. č. Sádek – kostel Nanebevzetí Panny Marie, parc. č. 74, k. ú. Sádek, prohl. 17. 6. 2002, r. č. 8-4063, r. č. 8-4061/1-23

movité kulturní památky

- Velké Heraltice – obraz Panna Marie Immaculata ve farního kostele Neposkvrněného početí Panny Marie, prohl. 18. 3. 2002, r. č. 38-8282

Malá Morávka, vila čp. 44, tzv. zámček. Vila z roku 1909 - 1910 s dochovanými kvalitními secesními prvky a zajímavě řešeným exteriérem s použitím hrázděného zdiva.
Rejstř. č. 8-4066, prohlášeno 27. 6. 2002 (foto: Romana Rosová).

NÁVRHY ODESLANÉ NA MINISTERSTVO KULTURY ČR V ROCE 2002

Okres Bruntál

nemovitě

- Stará Ves, m. č. Žďárský Potok, roubená chalupa čp. 32, odesl. 30. 1. 2002
- Rusín – dům čp. 39, odesl. 28. 6. 2002
- Petrovice – roubený dům čp. 115, odesl. 28. 6. 2002
- Petrovice – zděný dům čp. 39, odesl. 28. 6. 2002
- Osoblaha – zděná stodola u čp. 4, odesl. 30. 9. 2002
- Rudná p. P. – kostel sv. Jana Křtitele s mobiliářem, odesl. 3. 9. 2002
- Stará Ves – zděný dům čp. 65, odesl. 24. 9. 2002

movitě

- Andělská Hora – fara:
  - hodiny kukačky (odesl. 8. 1. 2002)
  - dřevěný krucifix s novogotickou konzolou (odesl. 8. 1. 2002)
  - soubor nábytku (odesl. 8. 1. 2002)
  - kasule bílá (odesl. 20. 2. 2002)
  - kasule červená (odesl. 20. 2. 2002)
  - lustr z paroží se sochou sv. Huberta (odesl. 15. 4. 2002)
- Andělská Hora – kostel Narození Panny Marie:
  - hlavní oltář Narození Panny Marie
  - kalich
  - krucifix
  - relikviář sv. Floriána s pouzdrém
  - relikviář sv. Kříže
  - křtitelnice se sochou sv. Jana Křtitele
  - misál (kol. r. 1740)
  - misál (1805)
  - kniha mší za zemřelé (1741)
  - kniha mší za zemřelé (1758)
  - kniha Liber secundus Agendae Olomucensis (vše odesl. 26. 2. 2002)
- Bohušov, obecní muzeum – socha Vítězného Krista (odesl. 29. 7. 2002)

Suchdol nad Odrou, evangelický kostel, rejstř. č. 52005/8-4062, prohlášeno 17. 6. 2002.

Kostel byl postaven podle návrhu Julia Appela z Bialska, jeho projekt byl korigován a upraven Ludvíkem Förstelem, významným vídeňským architektem. Kostel je včetně vnitřního vybavení intaktně dochován ve stavu z přelomu 50. a 60. let 19. století, je ho možno řadit do ranější fáze romantického historismu 19. století (foto: Marcela Gavendová).

Okres Karviná

nemovitě

- Bohumín, radnice Starého Bohumína, odesl. 5. 2. 2002
- Bohumín, městský dům čp. 45, odesl. 5. 2. 2002
- Dolní Lutyně, kříž, odesl. 15. 3. 2002
- Karviná – Ráj, kaple sv. Anny, odesl. 5. 2. 2002
- Těrlicko – Horní Těrlicko, kaple na evangelickém hřbitově, odesl. 26. 3. 2002
- Havířov – Suchá, boží muka, odesl. 13. 8. 2002
- Dolní Marklovice, kaple sv. Jana Nepomuckého se sochou, odesl. 3. 9. 2002
- Karviná – Doly, kaple u kostela sv. Petra z Alcantary, odesl. 10. 7. 2002
- Karviná – Doly, hrobka rod. Fornerů, odesl. 10. 7. 2002

movité

- Český Těšín – Stanislavice, socha sv. Jana Nepomuckého (odesl. 9. 3. 2002)

Okres Nový Jičín

nemovitě

- Fulnek, ohradní zeď městské zvonice, odesl. 7. 3. 2002
- Frenštát pod Radhoštěm, budova zvláštní školy, odesl. 21. 3. 2002
- Suchdol nad Odrou, Horní Dvůr, odesl. 18. 3. 2002
- Trojanovice, pískovcový kříž z r. 1796, odesl. 20. 3. 2002
- Sedlnice, kostel sv. archanděla Michaela, odesl. 6. 5. 2002
- Heřmánky, areál bývalého fojtství, odesl. 10. 5. 2002
- Fulnek, vila čp. 421, ul. Jelení, odesl. 16. 8. 2002
- Fulnek, ohradní zeď a zahrada býv. kapucínského kláštera, odesl. 27. 8. 2002
- Klimkovice – pomník obětem 1. sv. války, odesl. 17. 7. 2002
- Odry – dům čp. 51 na Masarykově nám., odesl. 3. 7. 2002

movité

- Suchdol n. O., evangelický kostel – soubor mobiliáře (odesl. 16. 4. 2002)
- Suchdol n. O., m. č. Kletné – soubor mobiliáře (odesl. 29. 7. 2002)

ÚTVAR SPECIALISTŮ

Počet odborných vyjádření v roce 2002

Okres	ÚPD	Rozhodnutí	Ostatní	Celkem
Bruntál		2	3	5
Frýdek-Místek		4	7	11
Karviná		8	18	26
Nový Jičín			7	7
Opava			7	7
Ostrava	1	14	96	111
Vsetín		1	4	5
Ostatní			16	16
► Celkem	1	29	158	188

Činnost útvaru specialistů je zaměřena na odborný dohled nad kulturními památkami a systematickou dokumentaci objektů a zařízení technického a průmyslového charakteru.

Odborný dohled vyplývající ze zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, je prováděn při obnově kulturních památek technického charakteru na celém území v působnosti Státního památkového ústavu v Ostravě ve spolupráci s pracovníky útvaru památkové péče, kteří vykonávají odborný dohled v daném okrese. Územní působnost útvaru rozšiřují odborné konzultace při dokumentaci a záchraně objektů a zařízení jednotlivých průmyslových odvětví s dalšími památkovými ústavu v České republice. Konkrétním oborem je např. železnice. V rámci grantového projektu byla podrobně zdokumentována železniční trať bývalé Severní dráhy Ferdinandovy. Součástí stavby tzv. II. rychlostního koridoru jsou četné přestavby nádraží na zmíněné trati, které byly řešeny bez kontextu s dráhou jako celkem. Státní ústav památkové péče v Praze proto doporučil Bc. Borovcovou Státním památkovým ústavům v Brně a v Olomouci jako konzultanta pro koordinaci navrhovaných projektů.

Podstatnou náplní útvaru specialistů je systematická inventarizace a dokumentace objektů a zařízení technického charakteru, která je prováděna třemi metodami: 1. plošně na daném území, 2. podle jednotlivých oborů, 3. u objektů v bezprostředním ohrožení.

1. V rámci působnosti SPÚ v Ostravě jsou postupně zpracovávány jednotlivé okresy: Bruntál, Opava, v roce 2002 Nový Jičín, budou následovat okresy Karviná a Frýdek-Místek. Plošný průzkum mapuje veškerou průmyslovou činnost na území daného okresu bez důrazu na konkrétní obor. Výsledky jsou vyhodnoceny nejen vzhledem k místnímu vývoji, ale i v širších oborových a také územních souvislostech.

2. Postupně jsou systematicky zpracovávána jednotlivá průmyslová odvětví, např. hornictví, železnice, textilní průmysl ad. Výzkum každého oboru je zaměřen na co nejširší území, podle charakteru daného odvětví, dále na postižení vývoje oboru od jeho vzniku, dokumentaci stavebního fondu a technických zařízení.

Hornické muzeum Ostrava podalo žádost s projektem na rekonstrukci dílen v areálu dolu Anselm / E. Urx pro potřeby zřízení expozice Revírní báňské záchranné stanice. Při místním šetření bylo dohodnuto projekt stáhnout a přepracovat s tím, že bude změněna celá koncepce expozice a s tím i potřebných oprav.

V ochranném památkovém pásmu kulturních památek dolu Hlubina a koksovny a vysokých pecí Vítkovických železáren byla vydána odborná vyjádření ke stavebním úpravám haly A a B na parc. č. 1071/8, haly skladu NS 520 a výstavbě objektu Linka povrchové úpravy – montované haly, umístěné na místě bývalé kalové nádrže.

Na základě žádosti Povodí Moravy, s. p. byl projednán projekt na rekonstrukci hráze přehrady Bystřička, která je navržena k prohlášení za kulturní památku. Sporným bodem projektu je řešení návodní strany hráze, předložené v několika variantách. Projektantem doporučené řešení navrhuje překrytí stávajícího původního kamenného obkladu geomembránou, zejména z finančních důvodů. Památkový ústav upřednostňuje osazení rozebraného původního kamene zpět na geomembránu, tedy v podstatě zachování původního vzhledu. Problém byl předložen Komisi pro průmyslové dědictví MK ČR, která závěry SPÚ podpořila a doporučila vyžádat si nezávislý posudek u České komory architektů a inženýrů (ČKAIT). Projekt byl ČKAIT prostřednictvím SÚPP postoupen a Okresnímu úřadu ve Vsetíně bylo zasláno v tomto smyslu vyjádření. Agenda byla postoupena dnešnímu NPÚ – územnímu odbornému pracovišti v Brně, kam území okresu Vsetín přechází.

Projekt adaptace bývalé vodárny ve Slezské Ostravě na kanceláře a elektronické zařízení pro provozování internetového providera byl předložen interní odborné komisi SPÚ v Ostravě, která jej zamítla jako nepřipustný, opravený projekt byl doporučen k posouzení SÚPP v Praze (ing. arch. Dvořáková).

V průběhu celého roku 2002 pokračovala jednání, týkající se výběru stanoviště a dokumentace pro územní rozhodnutí k přístavbě výpravní budovy ve Svinově a nového řešení přednádraží. Stavba, která zahrnovala rekonstrukci výpravní budovy, její přístavbu, nové řešení přednádražního prostoru a jeho návaznost na svinovské mosty včetně nového dopravního napojení na místní dopravu, byla v konečné fázi rozdělena z důvodu vysokých finančních nákladů do dvou časových fází. První fáze zahrnuje rekonstrukci výpravní budovy a její přístavbu včetně přednádražního prostoru. Zpracování přípravné dokumentace bylo průběžně konzultováno. V jednotlivých krocích postupovala výtvarná rehabilitace původního architektonického řešení výpravní Ostrava – střed, která bude pokračovat i v příštím roce. Proběhla jednání k přípravné dokumentaci pro rekonstrukci výpravní v Bruntále, pro rok 2002 bylo v konečné fázi vydáno vyjádření pouze pro rekonstrukci střechy. V souvislosti s akcí modernizace železniční stanice Bohumín v rámci rychlostního koridoru probíhala v průběhu celého roku dílčí jednání zaměřená především na řešení kolejíště, nástupiště, podchodu apod. Už v první polovině roku byl schválen výstupní objekt podchodu v železniční stanici Frýdek – Místek, včetně nového zábradlí na nástupišti. V červnu proběhlo vstupní jednání k modernizaci trati Svinov – Opava, zaměřené na rekonstrukci mostů.

střech a klempířských prvků těžní věže a těžní budovy, starých koupelen, strojovny těžního stroje v úhrnné výši 1.600 tis. Kč. Výběr akcí provedl na žádost MK ČR útvary specialistů. Preferovány byly objekty v nejzávažnějším stavu, se zcizenou střešní krytinou, poškozeným bedněním, okapy, svody apod. Nebyl doporučen objekt energetická ústředna č. IV a odlévací hala vysoké pece č. I a to z důvodů soustředění omezených finančních prostředků na jednu, nejzávažnější akci tak, aby mohla být provedena celá.

Pro všechny akce v rámci Havarijního programu byla útvarem specialistů vydána vyjádření podle §14 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, a doporučení pro zařazení do programu.

Mimořádné úkoly

Jako mimořádný úkol bylo provedeno zpracování studie na zřízení přístupného depozitáře vybraného technického zařízení bývalých Vítkovických železáren. Nařízením vlády č. 337/2002 Sb. ze dne 19. 6. 2002 byly prohlášeny národními kulturními památkami všechny nemovité a movité kulturní památky v areálech dolu Hlubina a koksovny a vysokých pecí Vítkovických železáren.

V rámci angažovanosti na dalším osudu areálů dolu Hlubina a koksovny a vysokých pecí Vítkovických železáren a trvajících záměru vybudovat zde open-air museum, se útvary specialistů aktivně zapojil na žádost agentury Czechinvest do přípravy projektu revitalizace Dolní oblasti Vítkovic v programu Phare. Spolupráce zahrnovala dodání podkladů, týkajících se zachování souboru kulturních památek dolu Hlubina, koksovny a vysokých pecí, zajištění kontaktů na industriální skanzeny v Porúří a účasti na organizaci exkurze, aktivní účasti na jednáních. V prosinci byla vydána závěrečná zpráva připomínkováná ve fázi konceptu. Další spolupráce, týkající se této oblasti, probíhala s občanským sdružením Proměny a představovala přípravu podkladů, účast na seminářích, konaných na podporu zachování a zpřístupnění oblasti a aktivního vystoupení na festivalu filmů o průmyslovém dědictví Techné 2002.

Mimořádným úkolem zadaným Ministerstvem kultury ČR byla revize technického zařízení bývalých Vítkovických železáren, navrženého pro zápis do ÚSKP, z hlediska stávajícího stavu a studie jejich převozu a umístění v depozitáři.

V návaznosti na památkovou obnovu lokality Dolu Hlubina, koksovny a vysokých pecí Vítkovických železáren v časovém horizontu 2003 až 2007 počítá Státní památkový ústav v Ostravě v bezprostřední blízkosti (objekty tzv. bílého zdíva) s budováním přístupného depozitáře, který by navazoval na technologický tok „těžba uhlí – koksování – výroba surového železa“ a byl jeho dalším pokračováním v podobě klíčových uzlů historicky cenného technického zařízení jednotlivých oborů: ocelářství (ocelářská pec, kokíla), tváření (parní buchary, parní lis, třecí lis), válcovny (válcovací stolice – duo, trio, profilová válcovací stolice), rourovna (Stiefelová válcovací trať – motor, setrvačnický, děrovací stroj, automatik, válnice z pokulovací pece, spojovací rošt a výběhový rošt automatiku, Mannesmann – děrovací stroj a poutní stolice jako charakte-

ÚTVAR ARCHEOLOGIE

Přehled činnosti útvaru

V roce 2002 působilo na útvaru archeologie SPÚ v Ostravě 6 odborných pracovníků s 5 úvazky, navazující činnosti (administrativa, laboratorní ošetření a konzervace nálezů, dokumentace a evidence) zajišťovalo dalších 6 pracovníků rovněž s pěti úvazky. Těžiště činnosti pracovníků útvaru spočívalo především v realizaci záchranných archeologických výzkumů a zpracování náleзовých zpráv. V roce 2002 bylo provedeno či započato celkem 26 záchranných a zjišťovacích výzkumů s pozitivními výsledky, některé z těchto záchranných akcí byly financovány z Programu podpory záchranných archeologických výzkumů MK ČR. Kromě toho pracovníci útvaru vykonali celou řadu archeologických dohledů na ohlášených (v roce 2002 celkem 38) i neohlášených stavebních akcích. Náročnou akcí byla systematická terénní prospekce v trase budoucí dálnice D 47 (včetně leteckého snímkování), v menší míře proběhly zjišťovací povrchové průzkumy i na dalších ohrožených lokalitách. Za archeologické výzkumy a náleзовé zprávy bylo investováno fakturováno celkem 1.722.205 Kč. Z dalších činností zajišťovaných útvaru archeologie je možné zmínit naplňování databáze Státního archeologického seznamu ČR (SAS) a podíl na reidentifikaci zapsaných kulturních památek. Pracovníci útvaru se dále účastnili odborných konferencí a publikovali svoje poznatky v odborném tisku.

Seznam archeologických akcí realizovaných v roce 2002 pracovníky útvaru archeologie

č. akce	lokalita	okres	vedoucí výzkumu
1/02	Štáblovice – zámek	Opava	P. Stabrava
2/02	Kravaře – Kouty – výstavba Buly arény	Opava	M. Kiecoň
3/02	Hlučín – zámek	Opava	H. Teryngerová
4/02	Opava – nám. Republiky	Opava	M. Kiecoň
5/02	Ostrava – Masarykovo nám.	Ostrava	M. Zezula
6/02	Opava – ul. Pekařská 11	Opava	M. Zezula
7/02	Opava – vnitroblok Pekařská – Kolářská – Horní nám.	Opava	M. Kiecoň – M. Zezula
8/02	Slavkov – U srdečnicka	Opava	M. Zezulová
9/02	Opava – ul. Hrnčířská – Praskova	Opava	M. Zezula
10/02	Opava – Masarykova ul.	Opava	M. Zezula
11/02	Slavkov – Černá cesta I.	Opava	M. Zezulová
12/02	Slavkov – Černá cesta II.	Opava	J. Juchelka
13/02	Karviná – Masarykovo nám.	Karviná	M. Zezula – L. Gál (ext.)
14/02	Vávrovice – U palhanské cesty	Opava	M. Zezulová
15/02	Ostrava – Kostelní ul.	Ostrava	M. Zezula
16/02	Raduň – zámek	Opava	M. Kiecoň
17/02	Opava – nám. Osloboditelů	Opava	J. Juchelka
18/02	Opava – vnitroblok Solná – Pekařská – Kolářská	Opava	M. Zezula
19/02	Velké Hoštice – Pod akátovým léskem	Opava	J. Juchelka
20/02	Ostrava – Masarykovo nám (parovod)	Ostrava	M. Zezula
21/02	Opava – nám. Republiky (technologická místnost)	Opava	M. Kiecoň
22/02	Opava – ul. Ratibořská – Kostelní	Opava	M. Zezula
23/02	Úvalno – sklad firmy Den Braven II.	Bruntál	M. Zezulová
24/02	Dálnice D 47 – povrchový průzkum	N. Jičín – – Ostrava	M. Kiecoň – T. Ott – P. Stabrava
25/02	Bohušov – DSO	Bruntál	M. Zezula
26/02	Bílovec – zámek	Opava	J. Juchelka

Opava – Pekařská ulice 11 (akce č. 6/02). Drobná keramická plastika, 13. – 14. století
(foto: Tomáš Ott).

Karviná – Masarykovo náměstí (akce č. 13/02). M. Zezula – L. Gál (externí spolupráce)

Náročnou akcí, zajišťovanou zčásti smluvním externistou, byl záchranný výzkum, spojený s rekonstrukcí Masarykova náměstí v Karviné – Fryštátu. Ve výkopech pro inženýrské sítě bylo na řadě míst dokumentováno souvrství komunikačního charakteru a několik zahluobených objektů. Ty se soustřeďovaly zejména v prostoru před zámekem, tedy v místě středověkých městíšť, ojedinělé zahluobené objekty byly odkryty i ve vlastní ploše náměstí. Přední místo mezi nimi zaujímal rozsáhlý, pouze částečně zkoumaný objekt obdélného půdorysu s dvojitou dřevěnou stěnou, který lze interpretovat jako nádrž na vodu. Substrukci zdíva, zachycenou v jeho blízkosti, je možné považovat za pozůstatky kašny. Kromě těchto novověkých objektů se podařilo místy zachytit i starší situace s nálezy z přelomu 13. a 14. století.

Opava – Pekařská ulice 11 (akce č. 6/02). M. Zezula

Záchranný výzkum byl vyvolán demolicí a novou výstavbou domu čp. 11 na Pekařské ulici (parc. č. 327). Zatímco v prostoru při uliční čáře byly archeologické situace zničeny již na přelomu 19. a 20. století důkladnou přestavbou suterénních prostor, v místě zadní části domu (tedy ve středu původní dlouhé středověké parcely) se dochovala mohutná souvrství a pozůstatky zástavby z 13. – 19. století. Archeologický výzkum se částečně dotknul také sousední městské parcely č. 324.

Na zkoumané ploše se podařilo dokumentovat dobře dochovaný počáteční horizont osídlení těchto parcel (1. polovina 13. století), reprezentovaný desítkami kulových jam a jamek a několika menšími sídlištními jámami. Pouze ojediněle bylo možné jednu souvislou řadu kulových jamek interpretovat jako pozůstatky plotu, oddělujícího dvě sousední parcely.

Zásadní význam pro poznání podoby středověké zástavby v Opavě má nález suterénu dřevohlinitého domu, situovaného na parcele č. 324. Objekt zanikl pravděpodobně někdy v době kolem přelomu 13. – 14. století. Pozůstatkem náročnější architektury byl další suterén (na parcele č. 327), vystavěný již z lomového kamene kladeného na jíl. Směrem k ulici bylo zdívo suterénu prolomeno vchodem s polokruhovým záklenkem, kterým byl přístupný klenutý koridor, ústící do dalšího, již pouze fragmentálně dochovaného suterénu při uliční čáře parcely. Vznik těchto objektů je možné položit do 15. sto-

Opava – náměstí Osvoboditelů (akce č. 17/2). Zpevnění břehu tzv. mlýnského náhonu, 16. – 17. století.
(foto: Jiří Juchelka).

kteří vznikaly při výstavbě a rekonstrukci inženýrských sítí. Opět bylo zjištěno pod nejstarší úpravou povrchu ulice štětováním několik sídlištních jam s nálezy ze 13. – 14. století.

Opava – Masarykova ulice (akce č. 10/02). M. Zezula

Při rekonstrukci kanalizace byl narušen v ose ulice Masarykovy (dříve Dobytčí trh) zahloubený objekt se stěnami zpevněnými jednoduchou výdřevou, se zánikovou výplní z 2. poloviny 13. století. Teprve po jeho zasypání zde byl položen nejstarší štět, tvořený říčními valouny. Dokumentována byla dále klenutá stoka, která byla součástí městského kanalizačního systému v 19. – 20. století.

Opava – náměstí Osvoboditelů (akce č. 17/02). J. Juchelka

Ve dnech 9. srpna až 12. listopadu 2002 proběhl záchranný archeologický výzkum při výstavbě nadzemních garáží ve dvoře domu čp. 7 na náměstí Osvoboditelů. Zjištěny zde byly nejen novověké vrstvy, které překrývaly kanalizační stoky z 19. století, ale i starší situace. Ve sklepních prostorách bývalého objektu s. p. Ovoce-zelenina byl odkryt břeh mlýnského náhonu, zpevněný masivními kůly založenými do štěrkového podloží, mezi kterými byly propleteny mohutné větve. Celou situaci lze dle analýzy keramického materiálu datovat do průběhu 16. až 17. století. Mimoto zde byly identifikovány zbytky vrstev, které dokládají osídlení této části města v období 13. a 14. století.

Opava – vnitroblok Solná – Pekařská – Kolářská (akce č. 18/02). M. Zezula

Záchranný výzkum byl spojen s výstavbou kanalizační přípojky z ulice Solná až k novostavbě na Pekařské ulici č. 11 (akce č. 6/02). Výzkum byl realizován formou kombinace dokumentace stěn výkopů a plošných odkryvů v místech se zjištěnými důležitějšími situacemi. Protože kanalizační rýha protнула zadní části více městských parcel, zachytil výzkum několik středověkých odpadních jímek a další zahloubené objekty. Za zmínku stojí především sklípek, do jehož koutu byl před jeho zasypáním někdy v závěru 13. století vložen téměř 2,0 m vysoký dřevěný sud, který dále sloužil jako záchodová jímka. Zániková výplň dalšího (roubeného) sklípku obsahovala početnou kolekci kuchyňské a stolní keramiky 16. – 17. století.

Nejstarší doklady středověkého osídlení výzkumem dotčených parcel lze datovat již

Ostrava – Kostelní ulice (akce č. 15/02). M. Zezula

V trase kanalizační přípojky ke kostelu sv. Václava byly pod vozovkou Kostelní ulice dokumentovány mohutné štěrkopískové vrstvy komunikačního charakteru, v jejichž podloží se nacházela vrstva s četnými organickými makrozbytky (především odštěpky a odřezky dřev) a keramickými nálezy z 2. poloviny 13. století. Na parcelní hranici mezi bývalým kostelním hřbitovem a komunikací bylo výkopem porušeno zdivo, které je možné interpretovat jako středověkou (?) ohradní zeď kostelního hřbitova.

Ostrava – Masarykovo náměstí (akce č. 20/02). M. Zezula

Zásadní význam pro poznání podoby Masarykova náměstí ve středověku i novověku měl záchranný výzkum vyvolaný výstavbou parovodní přípojky, která prořezala celé náměstí v odstupech cca 11,0 m od jeho jihovýchodní domovní fronty. Na stěnách výkopu a částečně i v jeho dně bylo dokumentováno téměř 2,0 m mocné souvrství, tvořené převážně kamennými štěty a dorovnávacími štěrkopískovými vrstvami. Ojedinele byla pod nejstarší komunikační úpravou ostravského náměstí zjištěna i sídlištní jáma, související s osídlením prostoru města v době před jeho lokací. Nejstarší štět byl lokálně překryt hlinitou vrstvou, která byla asi tvořena splachy z nepevněných ploch v okolí náměstí, takže bylo nutné některá místa znovu zpevnit: v úseku dlouhém cca 7,0 m tak byla odkryta velmi dobře dochovaná hať z větví a proutí. Poblíž severozápadního a jihozápadního koutu náměstí bylo zachyceno dřevěné potrubí, kterým byla patrně v 16. – 17. století zásobována vodou kašna uprostřed náměstí.

Raduň – zámek (akce č. 16/02). M. Kiecoň

V návaznosti na projekt obnovy budovy oranžerie, včetně jejích přilehlých prostor, byly pro potřeby statického posouzení provedeny drobnější výkopové práce sondážního charakteru v místě stávající cihlové zídky, oddělující oranžerii od zámecké zahrady. Pod nadzemním novověkým cihlovým zdívem bylo na úseku cca 20,0 m v pěti nespojitých výkopech registrováno kamenné základové zdivo, kladené na pískitou maltu. Dochovaná výška 1,0 m a šířka 0,9 m svědčí o poměrně masivnosti kamenného zdiva. Původní funkci zdiva, jeho prostorové vymezení a časové zařazení nelze na základě zjištěných skutečností prozatím objasnit.

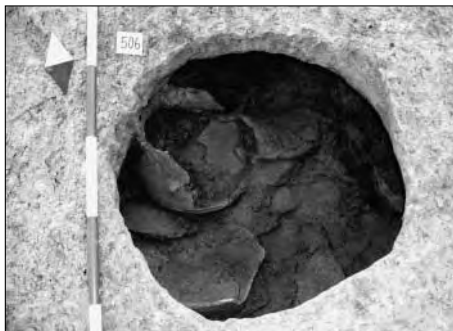
Slavkov – U Srdečníka (akce č. 8/02). M. Zezulová

Ve Slavkově u Opavy v poloze U Srdečníka bylo při stavebních pracích souvisejících s výstavbou průmyslové haly a příjezdové komunikace zachyceno sídliště kultury s vypichanou keramikou. Na ploše o rozloze cca 0,2 ha bylo prozkoumáno celkem 11 sídlištních objektů a 6 kúlových jamek, které byly pravděpodobně pozůstatkem po konstrukci kúlového domu. Vzhledem k neodborné skrývce orniční a podorníční vrstvy, která proběhla na lokalitě bez archeologického dohledu, nemáme o jeho bližší podobě více informací. Většinu sídlištních objektů tvořily běžné sídlištní jámy, případně menší hliníky. Z objektů byla získána početná kolekce zlomků keramických nádob, štípané industrie a zlomky broušené industrie. Na základě těchto nálezů můžeme zařadit sídliště do III. fáze kultury s vypichanou keramikou.

Slavkov – Černá cesta I. (akce č. 11/02). M. Zezulová

Při výstavbě rodinného domu ve Slavkově na ulici Černá cesta byla zachycena část sídliště s nálezy hornoslezské lengyelské skupiny. Prozkoumány byly dvě rozměrné zásobní jámy a také část stavby, jejíž obvod byl vymezen žlábkem a která byla z vnější

Úvalno – sklad firmy Den Braven II. (akce č. 23/02). Keramické nádoby odkryté v zásobní jámě – kultura nálevkovitých pohárů (foto: Michaela Zezulová).

Vávrovice – U palhanské cesty (akce č. 14/02). M. Zezulová

V roce 2002 proběhla druhá etapa výzkumu ve Vávrovicích v poloze U palhanské cesty, kde probíhala výstavba průmyslové haly. Prozkoumáno bylo celkem 10 sídlištních objektů s nálezy patřícími kultuře kulovitých amfor a 1 objekt s nálezy ze střední doby hradištní. Zachyceno bylo také několik koncentrací kúlových jamek, z nichž jedna je jistě pozůstatkem po kúlovém domu. Jedná se o trojřadou stavbu mírně trapézovitého tvaru, která je svou konstrukcí, velikostí a orientací východ – západ shodná se stavbou zjištěnou na lokalitě v minulém roce. Zjištěné zahloubené objekty řadíme mezi běžné sídlištní jámy, hliníky, případně zásobní jámy. Většinu získaných nálezů tvoří zlomky keramických nádob, kusy přepálené omazávky s otisky dřevěných konstrukcí a nepočetný soubor kamenné industrie.

Velké Hoštice – Pod akátovým léskem (akce č. 19/02). J. Juchelka

Na přelomu července a srpna byl proveden záchranný výzkum pravěkého zahloubeného objektu. Akce se uskutečnila v souvislosti s budováním příjezdových komunikací při výstavbě nových rodinných domků. Objekt obsahoval skromný inventář čítající pouze několik položek. Dle keramického materiálu jej lze s největší pravděpodobností přiřadit lengyelské kultuře.

Trasa budoucí dálnice D-47 (akce č. 24/02). M. Kiecoň – T. Ott – P. Stabrava

V říjnu a listopadu roku 2002 proběhl základní terénní průzkum oblasti dotčené budoucí stavbou dálnice D-47, konkrétně úseku Bělotín – Ostrava – státní hranice s Polskem. Metodou opakovaných povrchových sběrů byla zkoumána bezprostřední trasa dálnice s nejbližším okolím. Přihlédnuto bylo i k výsledkům letecké prospekce a starším náleзовým okolnostem na lokalitách okolo trasy dálnice.

Zámek Hradec nad Moravicí, Vánoce na zámku v roce 2002, pohled do Hubertovy světnice (foto: Radomír Přibyla).

SPRÁVA ZPŘÍSTUPNĚNÝCH OBJEKTŮ

STÁTNÍ ZÁMEK HRADEC NAD MORAVICÍ – NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKA

V souvislosti s reformou státní správy přestal k 31. 12. 2001 existovat samostatný subjekt Správa zámku Hradec nad Moravicí a Raduně a tyto objekty přešly do správy Státního památkového ústavu v Ostravě. To s sebou přineslo spoustu změn, které však neměly přímý dopad na provoz během turistické sezóny.

Tak jako v předchozích letech čekala návštěvníky bohatá nabídka kulturních a společenských akcí. Návštěvníci měli možnost shlédnout 4 samostatné výstavy instalované v prostorách Bílého i Červeného zámku. Jmenovitě se jednalo o výstavní projekty: Emanuel Křenek – Radosti fotografování (VI – IX, Bílý zámek), Zdeněk Beneš – Etudy pro ruční papír (VII – VIII, Červený zámek), Jan Samek – Jednotlivci (VIII – IX, Červený zámek) a Václav Fiala – V bráně (X, Červený zámek).

Během celého roku se uskutečnilo 57 kulturně-společenských akcí. Ne všechny však byly pořádány správou zámku, při mnoha z nich byly využity služby pořadatelů nebo pronájem zámeckých prostor (příprava sálu, podla na nádvoří nebo přilehlých prostor). Z kulturních akcí vzpomeňme alespoň koncerty vážné hudby pořádané nejčastěji Městským kulturním střediskem Hradec nebo místní základní uměleckou školou a v neposlední řadě potom již 40. ročník hudebního festivalu Beethovenův Hradec. Návštěvníci mohli dále shlédnout několik divadelních představení; jmenujme Krále Leara v podání divadla Husa na provázku nebo představení Tristan a Isolda, Sen noci svatojánské či Zakletou princeznu v provedení rytířů Vrchlabí. Opomenout bychom neměli ani červnový večerní jarmark u Bílé věže nebo vánoční mikulášský jarmark. Obecně velkým lákadlem se již každoročně stávají Vánoce na zámku.

V průběhu roku 2002 bylo na zámku pořádáno celkem 21 obřadních dnů a jeden den byl určen k vítání nových občánků města Hradce nad Moravicí. Všechny kulturně-společenské akce byly během roku hojně navštěvovány a celkový počet návštěvníků těchto akcí byl cca 21.840 osob.

Pokračovalo se také v řadě stavebních úprav a prací v areálu zámku i parku. Z nejdůležitějších prací jmenujme v Bílém zámku stavební úpravy severního a východního

STÁTNÍ ZÁMEK RADUŇ

Také státní zámek Raduň byl v souvislosti s reformou státní správy převeden od 1. 1. 2002 do struktury Státního památkového ústavu v Ostravě.

Raduňský velkostatek se zámek a parkem byl v roce 1947 zabrán na základě revize 1. pozemkové reformy Hugovi knížeti Blücherovi. Od té doby strpěl pod svou střechou mnohé; internát zemědělského učiliště, posléze třídy základní a mateřské školy, zdravotní středisko, knihovnu, kino i obecní byty a kanceláře. Až v roce 1978 byly vybrané objekty areálu – zámek, sýpka a oranžerie (bez dávno rozchváceného vnitřního vybavení), spolu s přírodně-krajinářským parkem předány tehdejšímu Vlastivědnému ústavu Opava se sídlem na zámku v Hradci nad Moravicí.

V následujícím období byla přednostně opravována hlavní empírová budova. Její vnitřní prostory byly upraveny na depozitáře uměleckohistorického fondu a majorátní knihovny státního zámku Hradce nad Moravicí, procházejícího tehdy úvodní etapou rozsáhlé památkové obnovy, vyžadující jeho vystěhování; kompletní dislokace byla provedena v roce 1983. O rok později, po nezbytném restaurátorském zásahu, byly vybrané pokoje původního knížecího apartmá a zámecké bibliotéky zařízeny hradeckým mobiliárním a knihovním inventářem a otevřeny veřejnosti.

Mezi léty 1984 až 1996 se tak stal raduňský zámek nejen azylem pro veškeré sbírky z Hradce, ale jaké jediným zpřístupněným instalovaným zámekem okresu Opava. Pro veřejnost se však neuzavřel ani poté, co byla v květnu 1996 připravena první část nové zámecké expozice v Hradci nad Moravicí.

V roce 2002 prošlo raduňskými, čerstvě reinstalovanými interiéry zrcadlicími závěrečnou fází historizujících proměn někdejšího pohodlného venkovského sídla Blücherů z Wahlstatu, celkem 15 513 osob. Po pěti letech, kdy statistická křivka pouze klesala, tak došlo k obratu; proti roku 2001 dokonce v navýšení o 3 596 hostů; celková návštěvnost za uplynulých 18 let dosáhla 316 844 osob.

V rámci Dnů evropského dědictví byla neděle 15. září dnem volného vstupu pro 318 lidí. Značné pozornosti se opět těšily tradiční „Vánoce na zámku“, pořádané tentokrát v prodlouženém termínu listopad - prosinec; nenechalo si je ujít 3 180 zájemců (z Raduň byly také „na klíč“ vypraveny Vánoce na zámku Hradci“).

V intencích nově zpracovaného provozního řádu pečoval o návštěvníky malý kolektiv průvodců (2 přepočtení pracovníci), kteří na základě nově zpracovaného syllabu poskytovali lektorské služby také v německém, anglickém a ruském jazyce. Individuálním zahraničním turistům byly nadto k dispozici tištěné německé a anglické verze zkráceného průvodcovského textu.

Při prodeji vstupenek napomáhal počítačový program. Pokladna navíc sloužila také jako malá prodejna tiskovin a suvenýrů; disponovala 116 druhy vlastního i převzatého zboží, zajišťovaného správou zámku. Prodejní sortiment byl v roce 2002 navýšen mj. o pět nových typů pohlednic a reprint stále žádaného barevného informačního tisku s množstvím ilustračních fotografií.

Posledně jmenovaný doplnil škálu prezentačních materiálů, nabízených na celostátní výstavě Regiontour Brno 2002 a to v rámci expozice „Hrady a zámky ČR“, organizované

Barokní olej na mědi Davida Tenierse ml. a Franse Wouterse „Arma Christi“ z roku 1644 si v rámci společného výstavního počínu „Das Flämische Stilleben 1550 - 1680“ vyměnily Kunsthistorisches Museum Wien a Kulturstiftung Ruhr Essen-Villa Hügel. Již poněkolkáté putoval za hranice „Portrét kněžny Mechtildy Lichnovské“, signované plátno Oskara Kokoschky (1916), tentokrát na rotterdamskou výstavu „Masterpieces from the International Exhibition of Modern Painters“. Tento obraz, je vůbec nežádánějším a současně jedním z nejceněnějších solitérů hradeckých uměleckohistorických sbírek.

Vlastní konzervátorská dílna průběžně pečuje o stav sbírek; v roce 2002 kromě běžné údržby provedla její odborná pracovnice větší konzervátorský zásah u 41 kusů. Externí restaurátoři dokončili celkové opravy novobarokní zlatené pohovky spolu s typově identickým konzolovým stolem (Jaroslav Jakubek, Ostrava) a dvou kusů historizujících komodových hodin s nástavcovými plastikami (Emil Kubát, Brno).

Největší podíl finančních prostředků byl v roce 2002 vložen Státním památkovým ústavem v Ostravě do vybraných oprav jednotlivých objektů areálu. Vedle akutní opravy havarijního stavu kanalizace z roku 1963, dosluhující ještě z dob provozu základní školy, a zahájení rekonstrukce provozního skleníku, opuštěného od časů školní výuky, byla dominantní stavební akcí roku „Památková obnova zámecké oranžerie a přilehlé zahrady“.

Resuscitace zdevastovaného empírového objektu z roku 1824 se dvěma skleníky a dávno zmizelou okrasnou zahradou se s přestávkami vlekla téměř čtvrtstoletí; neprosplá jí ani osmiletá restituční kauza. Teprve po jejím uzavření byla v roce 2001 konečně zahájena oprava zastropení a vnějších fasád (1.564.616 Kč) a současně zadána architektonická a technická dokumentace k restituci vnitřních prostor, zahrady a potřebného provozně-návštěvníckého zázemí (ing. arch. Jan Stejskal, Ing. Přemysl Krejčířík, ing. arch. Jaromír Hanuška). Z výběrového řízení vzešla v září 2002 vítězně opavská firma Ing. Pekárek stavební společnost, s.r.o. (nabídková cena 5.970.432 Kč), která do konce roku odvedla stavební a řemeslné práce za 1.877.603,- Kč.

Renovace objektu a zahrady, vyžadující celkový náklad přibližně 9 mil. korun, byla rozvržena do tří let; termín otevření pro veřejnost je předběžně stanoven na 14. červenec 2004, kdy si raduňský zámek připomene 20. výročí svého zařazení do souboru zpřístupněných instalovaných objektů ČR.

V roce 2002 pracovalo v oddělení státního zámku Raduň dvanáct stálých zaměstnanců. Za celkový chod objektu a správu uměleckohistorického mobiliáře byla zodpovědná správkyně (historička umění), která v úzké součinnosti s konzervátorkou sledovala a vyhodnocovala jeho stav; na počítačovém zpracování sbírek spolupracovala od října 2002 dokumentátorka, vypomáhající také s lektorováním. Ostrahu areálu zajišťoval nepřetržitý fyzický dozor pěti vrátných, doplněných EZS, EPS a služebním psem. 28hektarový park byl svěřen dvěma zemědělským dělníkům a jednomu pracovníkovi civilní vojenské služby.

DŮL MICHAL – NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKA

I v roce 2002 byla celoroční sezóna na Dole Michal zahájena již 2. ledna. Návštěvníci měli kromě pravidelné prohlídkové trasy možnost shlédnout i další doprovodné kulturní akce. Návštěvnost byla výrazně oživena během oslav Mezinárodního dne památek a historických sídel v měsíci dubnu, kdy byla památka zpřístupněna zdarma a jako doprovodné akce byla připravena již tradiční jízda historického trolejbusu (ve spolupráci s Dopravním podnikem Ostrava, a. s.) a dále fotografická výstava Sakrální architektura na Hlučínsku. Jednalo se o výstavu fotografických prací studentů a profesorů Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě vedených profesorem Vojtěchem Bartkem a Jiřím Siostrzonkem.

Výstava byla součástí širšího projektu nazvaného „Lidé Hlučínska devadesátých let 20. století“, sociálně–dokumentárního projektu, který se tematicky věnoval Hlučínsku a zachytil životní styl jeho obyvatel, hmotnou i sociální kulturu, hodnoty, rituály, tradice, krajinu a jejich přeměny. Autorům se podařilo jednak zobrazit obyčejný život obyčejného člověka mnohdy v té nejsyrovější podobě, ale také ukázali stav kulturních památek a jejich začlenění do okolní architektury, včetně staveb vybudovaných v devadesátých letech 20. století.

Dne 13. července proběhl v areálu Dolu Michal workshop studentů Institutu tvůrčí fotografie. Práce, nafocené studenty během tohoto workshopu, byly veřejnosti zpřístupněny formou výstavy, která byla slavnostně zahájena dne 14. září 2002 při příležitosti Dnů evropského dědictví. Výstava nazvaná „Memento šachty“ prezentovala Důl Michal viděný objektivem současných uměleckých fotografů.

Poslední větší kulturní akcí byla výstava prací polských dětí a mládeže „Památky viděné očima dětí“, jejíhož zahájení se zúčastnili, mimo jiných, ředitel Slezského centra kulturního dědictví v Katovicích Dr. Eugeniusz Paduch a obchodní konzul Polské republiky v Ostravě. Tato výstava představila vítězné fotografie dětí, které se zapojily do mezinárodní fotografické soutěže International Heritage Photographic Experience.

V uvedeném roce byly na Dole Michal provedeny stavební práce a úpravy za 1.327.164 Kč. Tyto byly hrazeny ze dvou zdrojů:

a) z finančních prostředků Programu zachrany architektonického dědictví se jednalo o následující práce: klempířské práce na jámové budově – provedení nové střechy, vyztužení střešní nosné ocelové konstrukce včetně položení plechové krytiny, montáž žlabů a svodů. Dále došlo k polykarbonátovému zastřešení včetně nosné konstrukce těžní věže, komplexnímu vyčištění jámové budovy od uhelného prachu a různého nánosů a k provedení kanalizace pro odvedení povrchových dešťových vod z výše uvedené budovy. Celkové čerpání finančních prostředků na tyto práce činilo 1.300.000 Kč.

b) z provozních finančních prostředků byla nainstalována elektrická zabezpečovací signalizace v objektu strojovny. Celkové náklady činily 27.164 Kč.

INSTITUCIONÁLNĚ FINANCOVANÉ PROJEKTY

Celkový objem přidělených finančních prostředků na rok 2002 byl 1.700.000 Kč, z toho mzdových prostředků 200.000 Kč.

Dokumentace průmyslu v okrese Nový Jičín z hlediska památkové péče

Řešitelé: Bc. Alena Borovcová, Bc. Libor Telařík

Dokumentace průmyslu okresu Nový Jičín navazuje na již dříve provedené dokumentace okresů Bruntál a Opava.

Dominantní pozici v dané oblasti zaujímají textilní průmysl, strojírenství, železniční doprava a potravinářství navazující na převažující zemědělskou činnost. Textilní průmysl byl separátně zdokumentován Mgr. Michaelou Ryškovou v letech 2001 - 2002 v rámci účelově financovaného projektu „Přehled textilního průmyslu na Moravě, ve Slezsku a ve východních Čechách.“ Bc. Libor Telařík zpracoval v roce 2001 podnik TATRA Kopřivnice, v roce 2002 rozsáhlý areál podniku Thrall Vagónka ve Studénce. K potravinářství vznikl studiem literatury a pramenů vztahujících se k jednotlivým obcím poměrně obsáhlý soupis vodních a větrných mlýnů, pivovarů, lihovarů a li-kérek. Terénní průzkum ukázal fyzickou existenci pouhého zlomku z množství objektů uváděných v pramenech. Vytipované objekty, které byly v průběhu terénního průzkumu dokumentovány, byly podle již ověřené metodiky lokovány na mapě v měřítku 1 : 25 000. Vybrané stavby a areály byly zakresleny v katastrální mapě v měřítku 1 : 2000 a rozděleny do jednotlivých kategorií. Pro objekty zařazené do kategorie památky budou zpracovány návrhy pro zápis do ÚSKP.

Inventarizace průmyslového kulturního dědictví, hornické kolonie karvinské části OKR

Řešitel: Mgr. Michaela Ryšková

Proměny krajiny, kterými karvinská část revíru prošla během 20. století, s sebou nesly celkovou změnu morfologie daného území a také zánik mnohých sídelních útvarů, samozřejmě včetně hornických kolonií. Mnohé z osad jsou tedy již nenávratně ztraceny. Důsledky poddolování i projevy budoucí hornické činnosti ohrožují osud i těch, které dosud fyzicky existují. V roce 2002 byla provedena na základě terénních a archivních průzkumů dokumentace a hodnocení stavebního fondu dělnických a hornických kolonií v okrese Karviná a jeho rozdělení na památky, památkový zájem a ostatní.

Podkladem pro terénní průzkumy byly práce Theodora Myslivce a Jaroslava Bílka (MYSLIVEC, Theodor. Bytová péče a jiná blahobytná zařízení Ostravsko-karvinského revíru. In Kamenouhelné doly OKR, Moravská Ostrava, 1929; BÍLEK, Jaroslav. Staré hornické kolonie v Ostravsko-karvinském revíru. Topografie, stav, perspektivy. In Acta Facultatis Paedagogicae Ostraviensis 1, řada C-1; BÍLEK, Jaroslav. Architektonický charakter starých hornických sídel v OKR. In Acta Facultatis Paedagogicae Ostraviensis 15, řada C-4), zabývající se koloniemi Ostravsko-karvinského revíru a obsahující mimo údajů o založení a výstavbě osad, o jejich příslušnosti k jednotlivým důlním podnikům a počtu domů také informace o jejich lokaci. Přehledná mapa revíru, tvořící přílohu práce Theodora Myslivce, byla promítnuta do stávající mapy daného

skromnými archivními údaji by mělo být předmětem poslední etapy výzkumu tvrdých dolů v této oblasti v příštím roce.

Dílčí stavebně historický průzkum NKP Dolu Michal

Řešitelé: Bc. Libor Telařík

Dílčí stavebně historický průzkum jámové budovy s těžní věží a kotelny národní kulturní památky Důl Michal, se zákresem prováděných rekonstrukčních prací, průzkum bude doplněn o zaměření a barevná schémata vyhodnocení SHP.

Zpřístupnění depozitáře vybraného technického zařízení Vítkovických železáren

Řešitelé: Doc. PhDr. ing. arch. Miloš Matěj, Ph.D. et Ph.D., Ing. Jana Kynclová

Studie přístupného depozitáře technického zařízení bývalých Vítkovických železáren, dokumentující další zpracování surového železa.

Studie provozování parního stroje na NKP Dole Michal

Řešitelé: Tomáš Fliml

Projekt se zabýval řešením přemístění parního stroje z Ostravského muzea do kotelny Dolu Michal, návrh variant, jejich zhodnocení a doporučení nejvhodnější varianty zprovoznění stroje včetně finanční rozvahy.

Průzkum moderní architektury severní Moravy a Slezska; okres Vsetín

Řešitelé: Mgr. Martin Strakoš

Projekt měl za cíl provést terénní zmapování hodnotných architektonických objektů z 2. poloviny 19. a z 20. století, zjistit pramennou bázi k tématu, shromáždit literaturu a následně zjištěné poznatky publikovat v populárně-naučné místopisné práci Okres Vsetín, kterou vydal ve vzájemné součinnosti Okresní úřad ve Vsetíně, Muzejní a vlastivědná společnost se sídlem v Brně a Hvězdárna Valašské Meziříčí v roce 2002. Neméně závažnou součástí je i soupis objektů, které podle zpracovatele splňují nároky pro zápis do Ústředního seznamu kulturních památek ČR.

Plošné vyhodnocení památkového území a návrh MPZ Ostrava – Poruba

Řešitelé: Ing. Maria Niklová Mitrusi

Poválečná výstavba Ostravy – Poruby z 50. let pod vedením ing. arch. V. Medunou. Vypracování hodnotících listů s fotodokumentací 1. a 2. obvodu Ostravy – Poruby.

PŘEDNÁŠKOVÁ ČINNOST

AUGUSTINKOVÁ, Lucie. Vytápěcí systém Staré radnice v Moravské Ostravě. Konference Vývoj a funkce topenišť v Zahrádkách u České Lípy.

BOROVCOVÁ, Alena. Textilní průmysl na Moravě a ve Slezsku. Seminář TICCHI –Textil Section, Polsko, Bialsko-Biala, říjen 2002. Textové podklady připravila Michaela Ryšková.

BOROVCOVÁ, Alena. Rehabilitace a přístavby drážních staveb. Seminář „Návrat do města“ v Technickém muzeu v Brně, duben 2002.

GORYCZKOVÁ, Nada. Otázka autorství vily Lothara Grohmana ve Vrbně pod Pradědem. Seminář Architekt Josef Hoffmann, Brtnice, červen 2002.

GORYCZKOVÁ, Nada. Tvorba architekta Josefa Hoffmanna ve Slezsku. Seminář Architektura modernistyczna Katowic i innych miast polskiego i czeskiego Śląska. Katowice, Polsko, říjen 2002.

HALAMÍČKOVÁ, Alena. Zeleně v historických městských sídlech. Seminář Zeleň v městských sídlech. Krnov, kostel sv. Ducha, prosinec 2002.

HALAMÍČKOVÁ, Alena. Exkurze po historických parcích severní Moravy. Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu, září 2002.

KOUŘILOVÁ, Dana. Stavební vývoj areálu zámku Hradec nad Moravicí. Setkání Sdružení profesionálních pracovníků památkové péče, Hradec nad Moravicí, 2002.

KRČMÁŘ, Igor. Památky obranné architektury v české části Slezska. Dny evropského dědictví – Katowice, Żory, Polsko, září 2002.

KRČMÁŘ, Igor. Doplnky střešních krytin - klempířské konstrukce z pohledu současné památkové praxe. Plechové doplnky na historické střechy, STOP Praha.

KRČMÁŘ, Igor. Ekologie z pohledu obnovy památek –Teplo starých dřevěnic, Ekolyceum + VITA Ostrava.

KRČMÁŘ, Igor. Urbanistický vývoj území současného města Ostravy, Robert Bosch Stiftung + VITA Ostrava.

KYNCLOVÁ, Jana. Návrh na vybudování zpřístupněného depozitáře historicky cenného technického zařízení Vítkovických železáren. XLIII. seminář z dějin hutní výroby v Národním technickém muzeu v Praze, listopad 2002. Příspěvek bude publikován v Rozpravách NTM v roce 2003.

MATĚJ, Miloš. Opomíjená součást kulturního dědictví. Seminář „Návrat do města“ v Technickém muzeu v Brně, duben 2002.

MATĚJ, Miloš. Průmyslové dědictví jako prostředek vzájemné evropské integrace. Seminář TICCHI – Textil Section, Polsko, Bialsko-Biala, říjen 2002.

MATĚJ, Miloš. Technické a průmyslové památky jako předmět zájmu památkové péče. Technické muzeum Brno a BVV, duben 2002.

MATĚJ, Miloš – DVOŘÁKOVÁ, Eva. Technischen und Industriedenkmäler in der Tschechischen Republik. Symposium „Kultureller Mehrwert – Das Industriedenkmal Identität und Nutzen“, Lipsko, Německo, listopad 2002.

MEZEROVÁ, Ľubica. Současný stav staveb J. Hoffmanna na Bruntálsku a možnosti jejich rehabilitace. Seminář Architekt Josef Hoffmann, Brtnice, červen 2002.

MEZEROVÁ, Ľubica. Kaple sv. Hedviky v osadě Vidly a jiná dřevěná sakrální architektura na Bruntálsku. Seminář Dřevěná sakrální lidová architektura, Rožnov pod Radhoštěm.

PANGEROVÁ, Šárka. Reklamní značení na kulturních památkách a na objektech v MPZ. Frýdek – Místek.

- GORYCZKOVÁ, Naďa. Poznámky k historickému vývoji a obnově obchodního domu Brouk a Babka. In *Sborník Státního památkového ústavu v Ostravě 2001*, Ostrava 2002, s. 5 – 11.
- GORYCZKOVÁ, Naďa. Tvorba architekta Josefa Hoffmanna ve Slezsku. In *Architektura modernistyczna Katowic i innych miast polskiego i czeskiego Śląska*. Katowice 2002, s. 47 – 60.
- GRŮZA, Antonín. Úskalí v aktuální práci památkáře. In *Sborník Státního památkového ústavu v Ostravě 2001*, Ostrava 2002, s. 60 – 65.
- GRŮZA, Antonín. Historie kostela sv. Mikuláše v Novém Jičíně – Žilině. In *Sborník Státního památkového ústavu v Ostravě 2001*, Ostrava 2002, s. 66 – 76.
- GRŮZA, Antonín. K historii bývalého dominikánského kostela sv. Václava v Opavě. In *PRO ARTE*. Sborník k počtě Ivo Hlobila. Praha 2002, s. 85 – 97.
- GRŮZA, Antonín – DĚDKOVÁ, Libuše. Stavebně historický průzkum zámku ve Staré Vsi nad Ondřejnicí. *Průzkumy památek*, 2002, II, s. 132 – 139.
- HALAMÍČKOVÁ, Věra. Plán zásad památkové ochrany na území městské památkové zóny Kelč. In *Sborník Státního památkového ústavu v Ostravě 2001*, Ostrava 2002, s. 113 – 116.
- JANČAROVÁ, Markéta. Kampanologický průzkum v okrese Opava (Zpráva o provedeném institucionálním výzkumu). In *Sborník Státního památkového ústavu v Ostravě 2001*, Ostrava 2002, s. 108 – 112.
- JANČAROVÁ, Markéta. Vybrané doklady nejstaršího zvonařství na Opavsku. In *Sborník Státního památkového ústavu v Ostravě 2001*, Ostrava 2002, s. 56 – 59.
- JUCHELKA, Jiří. Nové středověké nálezy z Velkých Hoštic. In *Sborník Státního památkového ústavu v Ostravě 2001*, Ostrava 2002, s. 149 – 152.
- KOLÁŘOVÁ, Eva. Zámecký areál v Raduni, památková obnova zdejší empírové oranžerie s okrasnou zahradou. In *Sborník Státního památkového ústavu v Ostravě 2001*, Ostrava 2002, s. 23 – 33.
- KOUDELOVÁ, Jana. Plán ochrany a zhodnocení městské památkové zóny Brušperk. (stručný přehled). In *Sborník Státního památkového ústavu v Ostravě 2001*, Ostrava 2002, s. 117 – 123.
- KOUŘILOVÁ, Dana. Příspěvek ke stavební historii areálu farního kostela Nejsvětějšího Spasitele v Dolních Životicích. In *Sborník Státního památkového ústavu v Ostravě 2001*, Ostrava 2002, s. 44 – 49.
- KOUŘILOVÁ, Dana – ROSOVÁ, Romana. Zhodnocení grantového projektu „Zjišťovací terénní průzkum autentických forem stavebního projevu v regionu Opavska“. In *Sborník Státního památkového ústavu v Ostravě 2001*, Ostrava 2002, s. 85 – 91.
- KOUŘILOVÁ, Dana. Bývalý kostel sv. Václava v Opavě – výsledky průzkumu fasád. In *PRO ARTE*. Sborník k počtě Ivo Hlobila. Praha 2002, s. 85 – 97.
- KRČMÁŘ, Igor. Povodně z pohledu současné památkové praxe. In *Povodně 2002, Zpravodaj STOP*. Mimořádné vydání Svazek 4, č. 3 (2002), s. 14 – 22.
- KRČMÁŘ, Igor. Doplnky střešních krytin - klempířské konstrukce z pohledu současné památkové praxe. In *Plechové doplnky na historické střechy*, *Sborník STOP*, s. 14 – 21.
- MATĚJ, Miloš. Opomíjená součást kulturního dědictví. *Fórum architektury a stavitelství*, 2002, X, č. 2, s. 40.
- MATĚJ, Miloš. Industriedenkmalpflege in der Tschechischen Republik. Entwicklung und Struktur. *Industrie - Kultur*, 2002, 19, Heft, Ausgabe 2, s. 2 – 3.
- MATĚJ, Miloš. Das Industrieerbe des Ostrauer Ballungsgebietes. *Industrie - Kultur*, 2002, 19, Heft, Ausgabe 2, s. 18 – 21.

- STRAKOŠ, Martin. Hodně, nebo málo? Místopis pražské meziválečné architektury (recenze publikace Svoboda, Jan E. – Noll, Jindřich: Praha 1919 – 1940. Kapitoly o meziválečné architektuře. Praha 2000.). Architekt, 2002, XLVIII, č. 7, s. 81 – 82.
- STRAKOŠ, Martin. František Stalmach 10. 9. 1903 v Moravské Ostravě – 22. 9. 1985 v Hillsburku, provincie Ontario, Kanada. Architekt, 2002, XLVIII, č. 11, s. 76 – 77.
- STRAKOŠ, Martin. Vně a uvnitř boxů (realizace ateliéru RAW – Museumbox a Café Steiner). Arch o architektuře a inej kultúre, 2002, 7, č. 11, s. 28 – 30.
- STRAKOŠ, Martin. Rodinný dům v Brně – Cacovicích (Ateliér Brno – Petr Pelčák, Petr Hrůša, spolupráce Markéta Hrůšová, Petr Uhrín, Miroslava Blechová 1998 – 2001). Arch o architektuře a inej kultúre, 2002, 7, č. 12, s. 26 – 27.
- SVÁTKOVÁ, Libuše. Zámek v Havířově – Šumbarku (poznámky). In Sborník Státního památkového ústavu v Ostravě 2001, Ostrava 2002, s. 39 – 40.
- TERYNGEROVÁ, Hana – STABRAVA, Pavel. Záchranný výzkum v Hlučíně, okres Opava. Badania archeologiczne na Górnym Śląsku i ziemiach pogranicznych w latach 1999 – 2000. Katowice 2002, s. 316 – 319.
- TERYNGEROVÁ, H. Příspěvek k problematice hlučínského opevnění – archeologický výzkum bašty č. 8. In Sborník Státního památkového ústavu v Ostravě 2001, Ostrava 2002, s. 144 – 148.
- TERYNGEROVÁ, Hana. Středověké poutnictví a jeho odraz v archeologickém materiálu. K nálezu poutního odznaku z Opavy. In PRO ARTE. Sborník k počtě Ivo Hlobila. Praha. s. 31 – 34.
- ZEZULA, Michal – PRIX, D. Záchranný archeologický výzkum a stavebně historický průzkum minoritského kláštera v Opavě. Badania archeologiczne na Górnym Śląsku i ziemiach pogranicznych w latach 1999 – 2000. Katowice 2002, s. 303 – 315.

ČLENSTVÍ V RADÁCH

MATĚJ, Miloš. Redakční rada časopisu Zprávy památkové péče.

STRAKOŠ, Martin. Komise Ministerstva kultury ČR pro hodnocení návrhů na prohlášení věci za kulturní památku a žádostí na zrušení prohlášení kulturní památky, sekce nemovitých kulturních památek.

POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ DLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM

Počet podaných žádostí o informace: 225

Počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 0

Neuskutečnilo se žádné soudní řízení, jímž by bylo přezkoumáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace.

Neuskutečnilo se žádné řízení o sankcích za nedodržování zákona č. 106/1999 b.

Všechny útvary památkového ústavu operativně poskytují informace vyžádané telefonicky, e-mailem nebo osobním kontaktem.

V ý r o č n í   z p r á v a
S t á t n í h o   p a m á t k o v é h o   ú s t a v u   v   O s t r a v ě   2 0 0 2

Vydal Národní památkový ústav,
územní odborné pracoviště v Ostravě v roce 2003
Uspořádali: ing. arch. Naďa Goryczková, Mgr. Martina Vymětalová
Odpovědný redaktor: ing. arch. Naďa Goryczková
Redakce tisku: Mgr. Martina Vymětalová
Grafická úprava a sazba: Šárka a Pavel Nogovi
Rok vydání: 2003
Náklad: 250 ks výtisků
NEPRODEJNĚ

ISBN 80-85034-28-X